

Jaarstukken 2023
Stichting Heliomare Onderwijs
40837

**Adres Relweg 51
1949EC WIJK AAN ZEE**

Bestuursverslag

Bestuursverslag 2023
Stichting Heliomare
Onderwijs
40837

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
De schoolorganisatie	4
Profiel	4
Organisatie	6
Verantwoording van het beleid	10
Onderwijs & Kwaliteit	10
Personeel & Professionalisering	22
Huisvesting & Facilitaire zaken	24
Financieel beleid	26
Continuïteitsparagraaf	29
Verantwoording van de financiën	31
Ontwikkelingen in meerjarig perspectief	31
Staat van baten en lasten en balans	32
Financiële positie	34
Verslag intern toezicht	35

Voorwoord

We doen het goed als Heliomare en we staan goed bekend bij ouders en samenwerkingspartners. In 2023 is het aantal leerlingen van Heliomare wederom gestegen. Met een toenemende diversiteit aan leerlingen en problematiek is het een grote uitdaging om voor ieder kind passend onderwijs te realiseren. Door onze expertise, omvang en samenwerking met verschillende (zorg)partners in de keten slagen we daar nog steeds in, hoewel de uitdagingen steeds groter worden.

Ondanks de invoering van het concept 'passend onderwijs' zijn leerlingen in toenemende mate op Heliomare aangewezen, de weg terug naar regulier onderwijs hebben we samen nog onvoldoende gevonden. Voor de medewerkers van Heliomare betekent dit uitdagingen om alle leerlingen een plek te kunnen geven. Uitdagingen op het gebied van huisvesting, maar ook op het gebied van personele bezetting. Vacatures zijn lastiger op te vullen en vervangers zijn niet of nauwelijks te vinden. Deze realiteit van het onderwijs zet de kwaliteitsontwikkeling van het onderwijs onder druk, en zal innovaties bemoeilijken. Reden temeer om hoog in te zetten op het binnenhalen, boeien en binden van medewerkers.

In ons vorige bestuursverslag hebben we gemeld dat in 2022 het 4JO door de Inspectie Onderwijs plaatsgevonden heeft. Het algemene beeld van het 4JO was positief. Een bevinding heeft geleid tot een geconstateerde tekortkoming in de organisatie en governance van Heliomare. In 2023 en in het eerst kwartaal van 2024 hebben we hierover samen met de inspectie gesproken. Als gevolg van deze besprekingen zullen wij gezamenlijk met de inspectie verdere stappen ondernemen.

Tot slot is met de verhuizing in 2023 naar het nieuwe Kind-Jeugdcentrum in Heerhugowaard een belangrijke verbetering tot stand gebracht in de huisvesting van onze leerlingen.

Jan Welmers
Voorzitter Raad van Bestuur
Stichting Heliomare Onderwijs

Jasme Leenaars
Lid Raad van Bestuur
Stichting Heliomare Onderwijs

De schoolorganisatie

Stichting Heliomare Onderwijs (hierna: Heliomare Onderwijs) kent twee activiteiten, namelijk 1) het onderwijscentrum bestaande uit primair- en voortgezet speciaal onderwijs en 2) het REA-College.

- 1) Het onderwijscentrum bestaat uit 6 scholen, een bovenschoolse voorziening en passend onderwijs advies. Binnen het onderwijscentrum is de splitsing te vinden tussen speciaal onderwijs (SO) voor leerlingen van 0-12 jaar en voortgezet speciaal onderwijs (VSO) voor leerlingen van 13-18 jaar. Daarnaast is er zowel in het SO als VSO ruimte voor EMB-groepen (ernstig meervoudig beperkt).
- 2) Het REA-College staat voor Route-Educatie-Arbeid en is een beroepsopleiding voor 18 tot 23-jarigen met als eindbestemming een baan. De activiteiten van het REA-College zijn geen onderdeel van dit bestuursverslag en zullen buiten beschouwing worden gelaten.

De Raad van Bestuur is verantwoordelijk voor de strategische agenda en spreekt de doelstellingen af met de managers. De scholen worden aangestuurd door het managementteam Onderwijs (de bovenschoolse directeur en de schoolleiders).

PROFIEL

Missie, visie en kernactiviteiten

Het onderwijs van Heliomare is bijzonder en wordt gegeven vanuit de missie van Heliomare: 'Niemand aan de zijlijn, iedereen doet mee.' Wij vertrekken vanuit de mogelijkheden en talenten van onze leerlingen en in ons onderwijs sluiten wij hierop aan. Dit biedt leerlingen, ouders en medewerkers perspectief. Heliomare Onderwijs zet expertise in om onze leerlingen met een specifieke onderwijs- en ondersteuningsbehoefte voor te bereiden op een zo zelfstandig mogelijke participatie in de samenleving.

Heliomare Onderwijs staat in verbinding met de andere onderdelen van Heliomare, te weten arbeidsintegratie, bewegen en sport en revalidatie. De doelstellingen van alle onderdelen samen zijn opgenomen in de roadmap 2023-2030, waarin per jaar mijlpalen zijn benoemd op het gebied van drie belangrijke pijlers voor Heliomare: marktpositie; (digitale) infrastructuur en organisatie. De activiteiten die nodig zijn om de doelstellingen te halen, zijn opgenomen in de jaarplannen van de organisatie onderdelen. Met name de interdisciplinaire samenwerking met revalidatie zorgt voor een compleet aanbod voor een grote groep van onze leerlingen. Voor het VSO is er een samenwerking met Heliomare Arbeid met betrekking tot toeleiding naar participatie. De flexibiliteit en de diversiteit van de organisatie draagt ertoe bij dat aan de vraag van alle leerlingen tegemoet kan worden gekomen.

Er is sprake van een constante onderwijsontwikkeling en verbetercyclus door interne invloeden. Deze worden intern gedreven door onze kwaliteitssystematiek en de opbrengsten van professionaliseringstrajecten. Externe invloeden, zoals Passend Onderwijs, de participatiewet en andere maatschappelijke ontwikkelingen, bijvoorbeeld op het gebied van veiligheid en privacy, hebben uiteraard ook hun effect.

Heliomare Onderwijs werkt vanuit een ondernemend perspectief intensief samen met externe partijen en partners om in gezamenlijkheid vorm te kunnen geven aan de opdracht die Passend Onderwijs heeft voor het speciaal en het regulier onderwijs.

Strategisch koersplan

Onze belofte is dat wij zorg en onderwijs in een complexe wereld beschikbaar maken, persoonlijk en resultaatgericht. Meedoen betekent voor iedereen iets anders. We helpen iedereen met een complexe, meervoudige of lichamelijke beperking hun eigen doelen te vormen en te bereiken. Dat doen we met onze multidisciplinaire expertise en door actief afstemming te zoeken met alle zorg- en onderwijspartners die daarbij nodig zijn. Heliomare Onderwijs zorgt daarbij voor onderwijsvoorzieningen die beschikbaar, bereikbaar en zichtbaar zijn en zal continu op zoek blijven gaan naar nieuwe/verbeterde (interventie) mogelijkheden. De centrale thema's waar Heliomare Onderwijs de aankomende jaren aan werkt, liggen zowel in lijn met de opdracht vanuit Heliomare, maar geven ook richting aan de specifieke ontwikkeling(en) binnen onderwijs. Daar waar de missie en visie van Heliomare Onderwijs mede inhoud en richting geven aan het denken en handelen van haar medewerkers, oefenen ook omgevingsfactoren, zowel interne als externe, invloed uit en bepalen onze ontwikkelingsagenda.

Voor de beleidsperiode 2021-2025 werken we, vanuit een sterk fundament met integrale kwaliteitsaanpak, aan drie thema's:

- Toekomstbestendig en innovatief onderwijs
- Een stimulerende plek om te werken
- Heliomare Onderwijs als voorziening en expertisecentrum

Bij elk van de thema's hebben wij ambities geformuleerd die aansluiten op de huidige ontwikkelingen en ontwikkelbehoeften vanuit de context van onze organisatie. Deze ambities verbinden een verlangen én een belofte: een verlangen naar hoe het onderwijs anno 2025 ingericht zal zijn en een belofte aan leerlingen, ouders en medewerkers. Iedere school heeft deze ambities vertaald naar specifieke speerpunten, die elk jaar in een jaarplan worden vertaald naar specifieke doelen en acties.

Voor het totaal van Heliomare Onderwijs werken we met een jaarplan: het bovenschools jaarplan. Het bovenschools jaarplan geeft de doelen en acties weer die gericht zijn op het versterken van het onderwijsfundament vanuit de integrale kwaliteitsaanpak.

Toegankelijkheid & toelating

Plaatsing op onze scholen verloopt via één van de samenwerkingsverbanden primair onderwijs of voortgezet onderwijs. Indien een leerling niet in de onderwijsprofielen van het reguliere onderwijs past, zal het samenwerkingsverband een toelaatbaarheidsverklaring speciaal onderwijs afgeven. Deze toelaatbaarheidsverklaring is landelijk geldig. Het bevoegd gezag besluit vervolgens over de plaatsing. Daarnaast kan het samenwerkingsverband een leerling ook bij één van onze scholen plaatsen op basis van een kortdurend arrangement.

Onder welk samenwerkingsverband een leerling valt hangt af van de woonplaats van de leerling. Een verdere uitleg van de samenwerkingsverbanden is verderop in dit hoofdstuk te vinden.

ORGANISATIE

Contactgegevens

Stichting Heliomare Onderwijs
Bestuursnummer: 40837
KvK-nummer 41227059
Relweg 51, 1949EC Wijk aan Zee
088-9208888
bestuurssecretariaat@heliomare.nl
www.heliomare.nl

Contactpersoon
Marieke Oosterhuis
Bestuurssecretaris
088-9208005

Bestuur

Naam	Functie
Dhr. Dr. J. Welmers	Voorzitter Raad van Bestuur
Mw. Ing. J.L. Leenaars MBA	Lid van Raad van Bestuur vanaf 20 november 2023

Scholen

Naam school	Website school
Heliomare De Ruimte	www.heliomare.nl/deruimte
Heliomare De Alk	www.heliomare.nl/locaties/heliomare-de-alk
Heliomare College Alkmaar	www.heliomare.nl/heliomarecollegealkmaar
Heliomare College Heemskerk, Arbeid & Dagbesteding	www.heliomare.nl/locaties/heliomare-de-velst
Heliomare College Heemskerk, Vervolgonderwijs	www.heliomare.nl/locaties/heliomare-de-velst
Heliomare De Velst, SO en VSO BAD	www.heliomare.nl/locaties/heliomare-de-velst

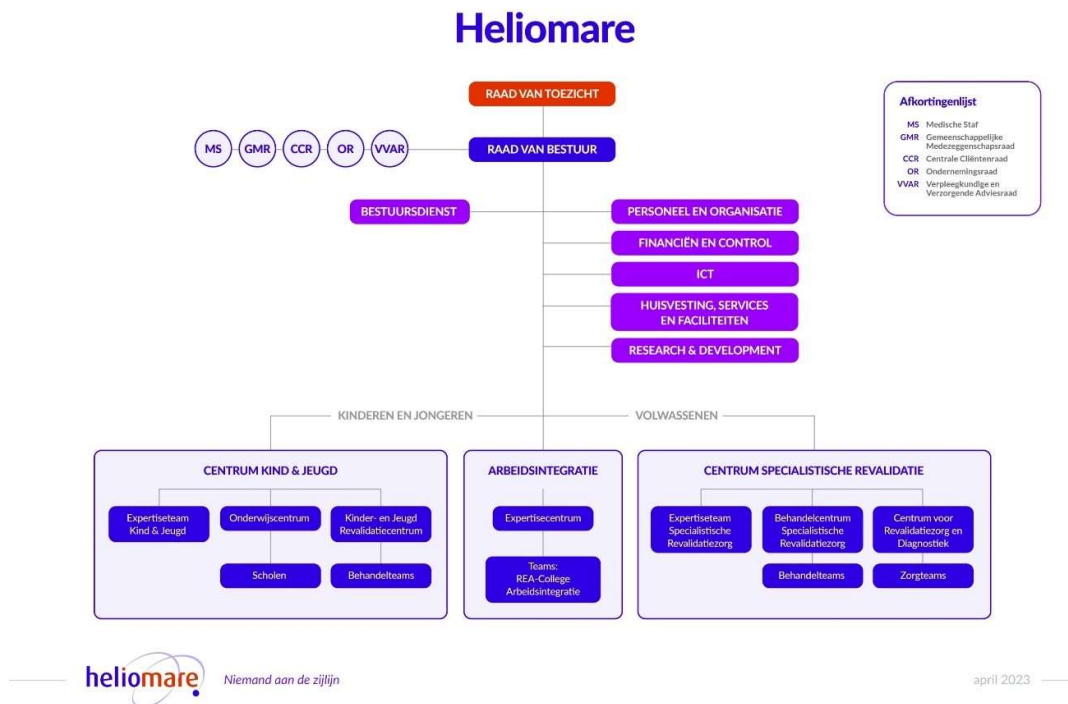
scholenopdekaart.nl

Organisatiestructuur

Heliomare wordt gevormd door twee stichtingen; Stichting Heliomare en Stichting Heliomare Onderwijs. De Stichting Heliomare levert diensten en producten op het gebied van revalidatie, arbeidsintegratie en sport. De Stichting Heliomare Onderwijs bestaat uit (voortgezet) speciaal onderwijs en het REA-College. De Raad van Toezicht en de Raad van Bestuur vormt een personele unie op beide stichtingen. Heliomare wordt bestuurd volgens het Raad van Bestuur/Raad van Toezicht model. De Raad van Bestuur is statutair en integraal verantwoordelijk voor de besturing van de organisatie. De Raad van Toezicht is het toezichthoudende orgaan en houdt conform de statuten en reglementen toezicht op de wijze waarop de Raad van Bestuur de organisatie bestuurt.

Sinds 1 mei 2021 is de organisatie van de Stichting Heliomare (Zorg) gewijzigd, in die zin dat er een structuur van expertiseteams en behandel/uitvoeringsteams is ingericht. Ook voor de Kind/Jeugd afdeling is een dergelijke structuur ingericht. Het Kind/Jeugd Expertiseteam heeft als opdracht het exploreren en ontwerpen van ondersteuningspaden voor bestaande en nieuwe cliënten en leerlingen. De uitvoeringseenheden, waaronder de scholen, hebben als opdracht het exploiteren en het realiseren van de ondersteuningspaden op een kosteneffectieve, schaalbare wijze die onafhankelijk van plaats is.

Vanaf 1 februari 2023 is de volgende organisatiestructuur van kracht.

In het blok aan de linkerzijde is het onderwijscentrum gepositioneerd met daaronder de 6 scholen. Het REA College is gepositioneerd onder arbeidsintegratie.

De (gemeenschappelijke) medezeggenschap

De GMR kent een personeelsgeleding en een oudergeleding. In het jaar 2023 is vier keer (feb, apr en juli en december) overleg gevoerd tussen de GMR en de Raad van Bestuur (het bevoegd gezag). Twee leden van de Raad van Toezicht hebben eenmaal de overlegvergadering bijgewoond.

In het jaarverslag, dat is op te vragen bij de bestuurssecretaris, is te lezen met welke onderwerpen en besluiten de GMR zich in 2023 heeft beziggehouden.

Horizontale dialoog en verbonden partijen

- Dialoog met ouders

De dialoog met ouders vindt plaats via de (Gemeenschappelijke) Medezeggenschapsraad. Via de Medezeggenschapsraad hebben ouders invloed op het eigen schoolbeleid en via de GMR op het bestuursbeleid. Daarnaast vindt op school de horizontale dialoog plaats door middel van nieuwsbrieven, ouderavonden, informatieavonden en inzet van social media.

- Samenwerkingsverbanden

Heliomare maakt onderdeel uit van de volgende samenwerkingsverbanden:

Samenwerkingsverband PO Noord Kennemerland
 Samenwerkingsverband VO Noord Kennemerland
 Samenwerkingsverband VO Midden Kennemerland
 Samenwerkingsverband PO IJmond
 Samenwerkingsverband VO Zuid Kennemerland
 Samenwerkingsverband VO Zaanstreek
 Samenwerkingsverband PO Kop van Noord-Holland

Bovenstaande samenwerkingsverbanden zijn verantwoordelijk voor 83% van de instroom van Heliomare. Verder is er nog een aantal bovenregionale samenwerkingsverbanden die incidenteel leerlingen aanmelden. Heliomare heeft met de zeven bovenstaande samenwerkingsverbanden bestuurlijke afspraken gemaakt over het onderwijsaanbod en de onderwijsondersteuning.

De inrichting, het aanbod en de ondersteuningsbehoefte van leerlingen zijn continue het gesprek met de samenwerkingsverbanden. Het totale aanbod van het onderwijs in de regio's wordt besproken zodat er een volledige dekking van het noodzakelijke aanbod ontstaat. Het dekkend aanbod van het onderwijs zorgt ervoor dat er steeds minder leerlingen thuis zitten. Heliomare Onderwijs is continue bezig om het aanbod te evalueren en aan te passen in overleg met de scholen van het samenwerkingsverband.

- Naschoolse opvang en kinderopvang

Heliomare biedt naschoolse opvang voor 80 kinderen op de diverse locaties. De partner Happy2move verzorgt deze opvang. Tevens zijn er gesprekken geweest om ook leerlingen tijdens de schooldag één op één te begeleiden in relatie tot hun zorgvraag.

Klachtenbehandeling

Er zijn in 2022 3 klachten over Heliomare Onderwijs binnengekomen bij de klachtenfunctionaris. Deze klachten hadden betrekking op de behandeling en/of bejegening. Alle klachten zijn in 2023 afgehandeld. Meer informatie over het klachtenbeleid is te vinden op de website van Heliomare: <https://www.heliomare.nl/over-heliomare/klachten-suggesties-en-privacy/>.

Juridische structuur

Heliomare Onderwijs heeft de juridische vorm van een stichting. Zij levert (voortgezet) speciaal onderwijs en is uitvoerder van het REA-College in Heerhugowaard, Haarlem en Leiden. Het REA-College is een landelijk samenwerkingsverband.

Governance

Heliomare volgt de Code Goed Bestuur in het onderwijs. In 2023 zijn geen wijzigingen geweest in de Governance.

Functiescheiding

Bij Heliomare Onderwijs is er sprake van een functionele scheiding van Bestuur en Intern Toezicht. De functie van bestuur ligt bij de Raad van Bestuur en de functie van intern toezicht bij de Raad van Toezicht. Het bestuur van Heliomare werd in 2023 gevormd door:

De heer dr. J. (Jan) Welmers, Voorzitter Raad van Bestuur Stichting Heliomare Onderwijs

Nevenfuncties over 2023 (betaald en onbetaald)

- Voorzitter Raad van Toezicht Citymarketing te Tilburg
- Voorzitter beoordelingscommissie kwaliteitsafspraken Hoger Onderwijs (in opdracht van Nederlands Vlaamse Accreditatieorganisatie) (bezoldigd)
- Lid beoordelingscommissie Nationaal Regieorgaan Praktijkgericht Onderzoek SIA-RAAK (bezoldigd)
- Bestuurder Stichting Erkenningsregeling Vroege Interventie Revalidatiezorg
- Bestuurder Vereniging REA College Nederland
- Voorzitter stuurgroep Landelijk Overleg Onderwijs en Kinderrevalidatie (LOOK)
- Bestuurder Verenigingsbestuur Sigra
- Bestuurder Stichtingsbestuur Sigra

Samenwerkingsverbanden

- Lid Raad van Toezicht Stichting Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Voortgezet Onderwijs Midden-Kennemerland

- Lid bestuur Stichting Samenwerkingsverband Kop van Noord-Holland, Passend Primair Onderwijs
- Lid bestuur Stichting Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Noord-Kennemerland
- Lid bestuur Stichting Samenwerkingsverband Passend Onderwijs IJmond

Mevrouw ing. J.L. Leenaars MBA, lid Raad van Bestuur Stichting Heliomare Onderwijs

Nevenfuncties over 2023 (betaald en onbetaald)

Lid Raad van Toezicht Stedelijk Museum Alkmaar (bezoldigd)

Lid Raad van Toezicht Amref Flying Doctors Nederland (onbezoldigd)

International Supervisory Board member of the Audit Risk and Compliance Committee of Amref Health Africa (onbezoldigd)

Lid Raad van Commissarissen Splinter (bezoldigd)

Lid Raad van Toezicht Atlas College (bezoldigd)

Lid Raad van Toezicht Stichting SOHH (onbezoldigd)

Code Goed Bestuur

Code Goed Bestuur PO bestaat uit 4 principes:

- Het bestuur zorgt voor goed onderwijs aan alle leerlingen;
- Het bestuur werkt voortdurend in verbinding met de maatschappelijke context;
- Het bestuur werkt actief aan de professionaliteit van de organisatie van zichzelf;
- Het bestuur werkt integer en transparant.

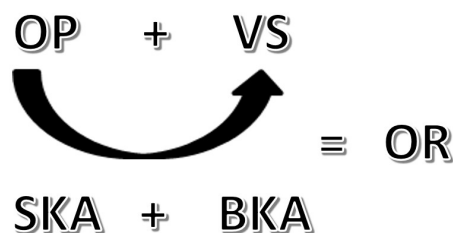
De 4 principes van Code Goed Bestuur zijn beschreven in de missie en visie en strategische beleidsplan van Heliomare Onderwijs.

Verantwoording van het beleid

ONDERWIJS & KWALITEIT

Onderwijskwaliteit en kwaliteitszorg

Het kwaliteitsbeleid van Heliomare Onderwijs hangt samen met de visie, de missie en de identiteit van de scholen. Hoofddoel van ons beleid is dat het ondersteunend is aan het behalen van optimale onderwijsresultaten in de breedste zin van het woord. Optimale onderwijsresultaten zijn het gevolg van een goede inrichting van het onderwijsproces en het schoolklimaat, die worden ondersteund door een goed systeem voor kwaliteitszorg (met ambitie), een stevige kwaliteitscultuur en deugdelijk financieel beheer. Daartoe hanteren we onderstaande formule:

OP: Onderwijs Proces
VS: Veiligheid en Schoolklimaat
SKA: Sturen, Kwaliteitszorg en Ambitie
BKA: Besturing, Kwaliteitszorg en Ambitie
OR: Onderwijsresultaten

Door deze integrale aanpak heeft het kwaliteitsbeleid duidelijke consequenties voor de hieronder genoemde beleidsdomeinen:

- Een stevige kwaliteitscultuur (SKA), waarbinnen iedere professional van Heliomare Onderwijs zijn en haar rol kan pakken voor het leveren van kwalitatief goed onderwijs. Dat vraagt om passend personeelsbeleid dat ondersteunend is aan het realiseren van de ambities zoals beschreven in het strategisch beleid en opgenomen in ons kwaliteitskader voor goed onderwijs (OP3, pedagogisch-didactisch handelen).
- In de planning en control-cyclus (BKA en SKA) staat beschreven welke activiteiten op bestuurlijk niveau en schoolniveau plaatsvinden en hoe deze activiteiten zich tot elkaar verhouden.
- De meerjaren- en jaarbegroting ondersteunt de ambities die Heliomare Onderwijs en de scholen geformuleerd hebben in respectievelijk het strategisch beleid als de verschillende schoolplannen.
- Veiligheid is basis voor leren en werken (VS), daartoe werkt Heliomare Onderwijs vanuit het integraal veiligheidsbeleid. Hierin is het beleid t.a.v. sociale en fysieke veiligheid opgenomen.

Een integrale benadering van kwaliteit betekent ook dat de verschillende aspecten van kwaliteit in samenhang worden aangepakt en dat de verschillende taak- en functiegroepen (rollen), die binnen Heliomare werken aan de kwaliteit van het onderwijs, elkaar kennen en versterken.

Planmatig en cyclisch werken aan kwaliteit van het onderwijs

Heliomare Onderwijs werkt op planmatige en data-ondersteunde wijze aan de doelen die geformuleerd staan in de verschillende planvormingen (van strategisch beleid tot aan het ontwikkelingsperspectief). Daarbij wordt in de hele organisatie de PDCA-cyclus gebruikt. Deze cyclus staat voor Plan - Do - Check - Act en is gericht op de ontwikkeling en borging van het afgesproken kwaliteitsniveau. Ontwikkelplannen worden gebaseerd op het bestuderen en de analyse van de aanwezige data, er worden realistische doelen gesteld, deze worden uitgevoerd en de resultaten worden geëvalueerd. Ook het kwaliteitszorgsysteem zelf wordt cyclisch geëvalueerd en geanalyseerd. Deze analyse wordt gebruikt om (ver)nieuw(d)e en realistische doelen te kunnen stellen.

Zelfevaluatie en interne audits 'Kwaliteitskader voor goed onderwijs'

Het centrale document van kwaliteitszorg binnen Heliomare Onderwijs is het 'Kwaliteitskader voor goed onderwijs' (verder kwaliteitskader). Dit kwaliteitskader wordt aangepast aan de herziene versies van het Onderzoekskader van Onderwijsinspectie. In het kwaliteitskader is vastgelegd wat Heliomare onder goed onderwijs verstaat. Daarmee geeft het de scholen richting en ondersteuning voor de inrichting van hun onderwijs. Het kwaliteitskader dient als instrument voor de zelfevaluatie en als vorm van het kwaliteitshandboek op de scholen. Tevens dient het als kader waarlangs het interne auditteam van Heliomare metingen van de onderwijskwaliteit verricht. Om te kunnen komen tot een oordeel op het niveau van de indicator is in het kwaliteitsbeleid vastgelegd met welke normering dat gebeurt.

Op welke wijze werkt Heliomare aan onderwijskwaliteit?

Er is zoveel als mogelijk Heliomare-breed vastgelegd zodat de scholen zich maximaal kunnen toeleggen op de daadwerkelijke uitvoering van het kwaliteitsbeleid binnen de school specifieke situatie. In ons integrale kwaliteitsbeleid wordt het Heliomare-brede beleid, de procedures, de formats en de werkwijzen beschreven. De beschreven P&C-cyclus en de kwaliteitszorgcyclus van de school zijn richtinggevend voor het planmatig en cyclisch dat ondersteund werken aan de onderwijskwaliteit. Vanuit de PDCA-systematiek (plan, do, check, act) wordt aan de hand van data de dialoog over onderdelen van het onderwijs gevoerd. Aan de hand van een gestelde norm wordt bepaald of we tevreden zijn en wat dat betekent voor de verdere ontwikkeling van ons onderwijs. De verschillende data per school worden elk jaar opgenomen en geduid in het schoolverslag en daar waar van toepassing meegenomen in de jaarplanning. Doelen worden opgesteld vanuit de data en in het perspectief van de koers (strategisch beleid en schoolplan). De data die de interne audits opleveren worden op het niveau van de school en alle scholen als collectief geduid. Heliomare-brede doelen worden in de kaderbrief voor de begroting meegenomen, waardoor de financiële middelen ingezet worden ten behoeve van de vastgestelde kwaliteitsontwikkelingen.

Hoe legt Heliomare verantwoording af over de onderwijskwaliteit?

Het bestuur legt verantwoording af over de onderwijskwaliteit aan de Raad van Toezicht, de GMR, de Inspectie van het Onderwijs en derden door ofwel verslaglegging te doen tijdens de vierjaarsbeoordeling en in trimesterrapportages, het bestuursverslag en/of de schoolgidsen. Het bestuursverslag en de schoolgidsen worden gepubliceerd op de websites en in het Internet Schooldossier van de Inspectie van het onderwijs geplaatst. Om ons goed te kunnen verantwoorden over de kwaliteit van het onderwijs vinden we het voeren van de dialoog met onze belanghebbenden erg belangrijk.

Doelen en resultaten

In het onderwijs maken wij doelen per schooljaar. De doelen voor 2022 2023 zijn hieronder te lezen.

Groen = Doel is behaald

Blauw = Proces loopt nog

Rood = Doel wordt of is niet gehaald

Juni 2023

Strategische focus	
1.	We hebben nieuwe/verbeterde (interventie) mogelijkheden voor onze leerlingen ontworpen en de onderwijsvoorzieningen zijn voor alle sub regio's adequaat bereikbaar/beschikbaar.
Centrale thema's	
2.	Onze medewerkers voelen zich gewaardeerd, gezien en gehoord en zijn eigenaar van hun eigen professionalisering
3.	We hebben inzicht in onze strategische personeelsplanning (SPP)
4.	We hebben een dekkend onderwijsaanbod in een doorlopende leerlijn – de leerlingreis.
Sterk fundament	
Onderwijsproces	
5.	We versterken de kwaliteit van het leerkracht handelen in relatie tot de ondersteuningsbehoeften van de doelgroep aan de hand van de kwaliteitszorgcyclus (OP3)
6.	We versterken het aanbod op het gebied van burgerschap (OP1, OP2, OP3, OR2, VS1, VS2)
Veiligheid en schoolklimaat	
7.	Scholen hebben allen hun veiligheidsbeleid geactualiseerd en onderling afgestemd (VS)
Sturen, kwaliteitszorg en ambitie	
8.	De auditcyclus binnen Heliomare Onderwijs is geborgd en voorzien van eigen ambities. (SKA)
Onderwijsresultaten	
9.	Het data gestuurd en opbrengstgericht werken hebben we doorontwikkeld (OR)
Financiën en huisvesting	
10.	We hebben toereikende volumebesteding voor groepen met een zwaardere ondersteuningsstructuur en/of een kleinere groepsgrootte binnen de school.
11.	Om leerlingen te kunnen blijven voorzien van de juiste onderwijs- en ondersteuningsbehoefte hebben we adequate huisvesting voor onze leerlingen en medewerkers.

In het jaar 2023 2024 zijn openstaande doelen van vorig schooljaar meegenomen en nieuwe doelen opgesteld die resulteren in het volgende doelenpakket welke je hieronder kunt lezen. Doel 6 en 7 wordt op schoolniveau opgepakt. Doel 2 en 3 worden gekoppeld. Doelen 1 en 8 vragen verdieping en worden meegenomen naar 2023 2024. Bij schrijven van dit bestuursverslag is

Groen = Doel is behaald

Blauw = Proces loopt nog

Rood = Doel wordt of is niet gehaald

Omdat deze doelen nog doorlopen in 2024 zijn nog niet alle doelen behaald. Via de themabijeenkomsten wordt ingezoomd op onder andere de leerlingreis, gesprekkencyclus en de kwaliteitscyclus. Dit maakt de themabijeenkomsten tot waardevolle bijeenkomsten waarin echt de tijd wordt genomen zaken uit te diepen.

Strategische focus		Toelichting
1.	We hebben nieuwe/verbeterde (interventie) mogelijkheden voor leerlingen ontworpen en ingericht, kleinschalig en dicht bij huis (Hubs).	De ontwikkelingen die 2022 gaande waren worden momenteel verdiept. Het Heliomare Hub model is uitgediept tijdens een themabijeenkomst aan het begin van het schooljaar. Dit is in gemeenschappelijkheid gedaan met de bovenscholings directeur, schoolleiders en staf.

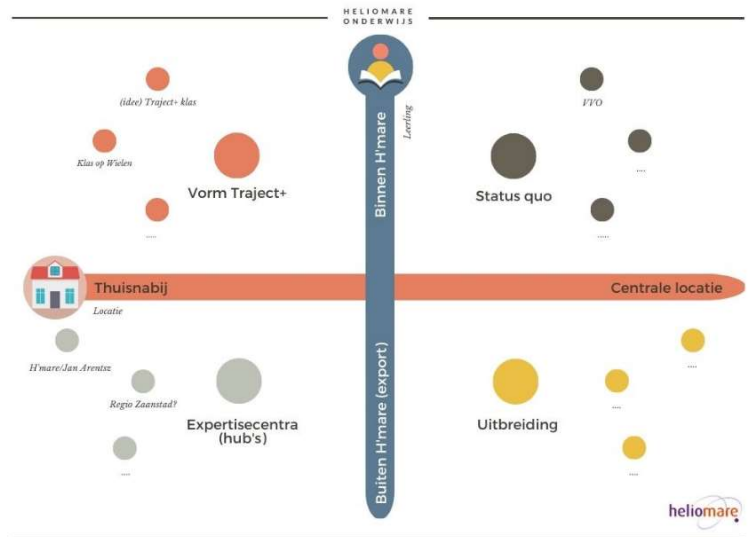
		Deze doorontwikkeling zorgt ervoor dat we met een meer eenduidig verhaal naar de buiten treden in ons netwerk in de regio. De nieuwkomersvoorzieningen: on hold gezet. HCA werkte hiermee samen met hun swv. Swv heeft aangegeven niet de middelen om in te zetten De aanwijsbare plekken voor leerlingen met een specifieke ondersteuningsvraag: SO: de Boog; beleid is herzien na evaluatie, samenwerking Toverhazelaar en Alk, Klas op Wielen. VSO: samenwerking Forta, samenwerking IJmond werkt, Hartekamp, Skills, SVOK, Topvoorziening, momenteel op zoek naar gemeenschappelijke ambitie en regionaal dekkend aanbod op bv diervoorziening, cultuur. In Noord-Kennemerland: samenwerking met schoolbestuur Jan Arentz. De eerste samenwerkingen lopen dus en worden verdiept of worden opgezet. Tijdelijke uitbreiding in formatie is nodig om actie uit te zetten.
	Leren en Ontwikkelen	
2.	We innoveren ons onderwijs op het gebied van lesgeven, leren en technologie i.s.m. het Lectoraat Teaching, Learning en Technologie van Nynke Bos.	Onze adviseur TLT is schooljaar 2023 2024 gestart. Er zijn onderzoeksringen opgestart met participanten vanuit elke school, er is een samenwerking aangegaan met het lectoraat van Hogeschool InHolland, personeel wordt meegenomen in alle ontwikkelingen en geïnspireerd via studiedag. Onderdelen van dit doel zijn al behaald.
	Centrale thema's	
3.	We investeren in de competenties van onze medewerkers en de organisatie, zodat: - Medewerkers zich gewaardeerd, gezien en gehoord voelen - Wij aantrekkelijk zijn voor huidig en toekomstig personeel - We met elkaar leren, ontwikkelen en samenwerken.	Er is een toename van het aantal medewerkers die een opleiding of cursus volgt. Er wordt dit schooljaar ervaring opgedaan met de uitvoering van de ontwikkelgesprekken of er moet nog mee gestart worden. Er wordt door de schoolleider veel aandacht besteed aan gewaardeerd, gezien en gehoord voelen. Ontwikkeltraject teamleider en schoolleider is gaande. De feedback is tot nu toe positief. Stagebeleid is ontwikkeld.
4.	We hebben een dekkend onderwijsaanbod in een doorlopende leerlijn – de leerlingreis, met daarbij aangegeven welke ondersteuning de scholen kunnen bieden (schoolondersteuningsprofiel).	In onderdelen al behaald. Op schoolniveau zijn de leerlijnen kloppend of wordt er hard gewerkt aan het kloppend maken, maar er is nog niet altijd afstemming tussen de afdelingen. Voorkeur gaat uit naar eerst intern kloppend maken en dan de lijnen trekken met de andere afdelingen.
	Sterk fundament	
	Onderwijsproces	
	- Aandacht op schoolniveau	-
	Veiligheid en schoolklimaat	

	- Aandacht op schoolniveau	-
	Sturen, kwaliteitszorg en ambitie	
5.	De auditcyclus binnen Heliomare Onderwijs is geborgd. (SKA)	De basis staat. Auditoren worden al vaardiger in het auditen van een andere afdeling. De reacties zijn positief. Dit doel vraagt blijvende attentie op dat alle stappen binnen een interne audit ook daadwerkelijk worden uitgevoerd. Momenteel zijn de zelfevaluaties afgerond en bereiden de auditteams zich voor op de audit dag. De gehele aanloop naar de audit verloopt soepeler dan vorig jaar. De gehele cyclus zou nog steviger verankerd kunnen zijn. Zodat, de toch flinke tijdsinvestering, beter te voorzien is voor de collega's. We evalueren aan het einde van dit schooljaar en verwerken de punten voor het volgende schooljaar. Wat betreft de scholingen rondom de audits: we kunnen al meer via DLO of intern organiseren. (tot nu toe extern ingekocht)
	Onderwijsresultaten	
6.	Het data gestuurd en opbrengstgericht werken hebben we doorontwikkeld (OR)	IB vakgroep is hier volop mee bezig. Is doorontwikkeld maar vraagt blijvende attentie! Ism met Trips werken we aan passende analyses van de onderwijsresultaten voor iedere afdeling.
	Financiën en huisvesting	
7.	We hebben toereikende (groeps)bekostiging voor: - De leerlingen/groepen met een zwaardere ondersteuningsvraag en/of een kleinere groepsgrootte binnen de school - De inzet van personeel in de Heliomare hubs en/of de interventies die we inzetten (inzet van specialistisch netwerk)	Svz van de bekostiging is gemaakt. (excel- op groepsniveau). Er is nog geen plan van aanpak. Gesprekken zijn gaande met financiën en SWV.
8.	Om leerlingen te kunnen blijven voorzien van de juiste onderwijs- en ondersteuningsbehoefte hebben we adequate huisvesting voor onze leerlingen en medewerkers.	Nieuwbouw Vaandel: In februari 2023 is de oplevering geweest en hebben we de sleutel overhandigd gekregen en in mei 2023 is de locatie geopend. Verdere ontwikkelingen op dit punt zijn gaande maar tot op heden is dit doel nog niet behaald.

Het inclusiever onderwijs krijgt al meer praktische handvatten binnen Heliomare Onderwijs. Er is een model ontwikkeld wat goed laat zien waar Heliomare Onderwijs heen wil wat betreft inclusiever onderwijs en vooral hoe! We werken samen met de samenwerkingsverbanden en de scholen die open staan voor innovatie op dit gebied.

Overige ontwikkelingen

Er is sprake van een groot tekort aan onderwijzend personeel in heel Nederland en de verwachting is dat dit tekort nog meer gaat oplopen. Voor de regio waar de scholen van Heliomare zich in bevinden gaat het om een percentage van 0,7 - 0,8% onvervulde vraag van de werkgelegenheid in 2025. Ook bij Heliomare bemerken we nu dat vacatures lastiger zijn op te vullen en dat vervangers niet of nauwelijks te vinden zijn. Deze realiteit van het onderwijs zet de kwaliteitsontwikkeling van het onderwijs onder druk, en zal innovaties bemoeilijken. De werkdruk wordt als hoog ervaren waardoor er nauwelijks ruimte is voor extra ambities.

Toekomstige ontwikkelingen

In 2023/2024 doet Heliomare Onderwijs mee aan het Lerend Netwerk van de PO-raad. Het Lerend Netwerk biedt drie bijeenkomsten aan ter voorbereiding op een bestuurlijke visitatie van de PO-raad in 2024. Eind 2023 start 2024 is de subsidie basisvaardigheden toegekend voor verschillende afdelingen van Heliomare Onderwijs. Bij schrijven van dit bestuursverslag zijn de activiteitenplannen ingediend en worden de eerste 0 metingen en andere acties uitgevoerd. De aankomende jaren(heden-2025) zullen zal het onderwijs van Heliomare Onderwijs profiteren van deze impuls gericht op burgerschap, taal, rekenen en digitale geletterdheid.

Onderwijsresultaten

Voor onderwijsresultaten van de scholen verwijzen we naar scholenopdekaart.nl.

Onderwijs aan nieuwkomers

Binnen Heliomare Onderwijs is een remedial teacher beschikbaar met NT2 expertise. Inzet heeft tot nu toe vooral binnen Heliomare College Heemskerk (A&D en VVO) plaatsgevonden. Expeditie nieuwkomers is on hold gezet. HCA werkte hiermee samen met hun SWV. SWV heeft aangegeven niet de middelen te hebben om hierop in te zetten.

Internationalisering

Op dit moment bestaat er geen beleid op het gebied van internationalisering.

Onderzoek

Jaarlijks worden er onderzoek thema's benoemd en onderzoeken uitgevoerd. Dit wordt in samenspraak gedaan met de afdeling Research en Development. Samenwerking met Lectoraat Teaching Learning and Technology is gestart.

Inspectie

In 2023 heeft de afwikkeling plaatsgevonden van het bestuurlijke inspectie bezoek. Een volledig schrijven van dit onderzoek is terug te vinden in het bestuursverslag van 2022. Hieronder een afbeelding van de eindresultaten.

 Bestuur Stichting Heliomare Onderwijs		
3 scholen voor Speciaal onderwijs 3 scholen voor Voortgezet speciaal onderwijs		
Eindoordeel	● Onvoldoende ⓘ	11-01-2023
Besturing, kwaliteitszorg en ambitie		
Visie, ambities en doelen	● Voldoende	11-01-2023
Uitvoering en kwaliteitscultuur	● Onvoldoende	11-01-2023
Evaluatie, verantwoording en dialoog	● Voldoende	11-01-2023
Vierjaarlijks onderzoek bestuur en scholen		11-01-2023
Het bestuur is verantwoordelijk voor de onderwijskwaliteit op de scholen. Daarom begint en eindigt het toezicht door de inspectie bij het bestuur. Elke vier jaar worden het bestuur en een aantal scholen van het bestuur onderzocht en beoordeeld, of vaker wanneer daar aanleiding toe is.		

Tijdens het bestuurlijke inspectiebezoek hebben de inspecteurs een risico opgemerkt bij de afdeling Heliomare College Heemskerk VVO. Dit heeft geresulteerd in een kwaliteitsonderzoek aan deze afdeling in juni 2023.

 Voortgezet speciaal onderwijs Heliomare College Heemskerk Vervolgonderwijs		
Kwaliteit onderwijs	● Onvoldoende ⓘ	17-07-2023
Kwaliteitsonderzoek		17-07-2023
Het schoolbestuur is verantwoordelijk voor de onderwijskwaliteit op de scholen. Daarom begint en eindigt het toezicht door de inspectie bij het bestuur. Elke vier jaar worden het bestuur en een aantal scholen van het bestuur onderzocht en beoordeeld, of vaker wanneer daar aanleiding toe is. Er is daarom niet altijd een oordeel per afzonderlijke school beschikbaar.		
Meer informatie en verantwoording van de school zelf vindt u op de website www.scholenopdekaart.nl.		

Tijdens de terugkoppeling van het bezoek werd de volgende analyse gedeeld wat goed gaat, wat beter kan en wat beter moet:

Wat gaat goed	Wat kan beter	Wat moet beter
Stelsel kwaliteitszorg Inwerktraject nieuwe medewerkers en intervisie Zorgstructuur Rollen en verantwoordelijkheden cvb en leerkrachten Inhoud opp Terugkeer Iln met een afwijkende onderwijstijd	Informeren ouders over ontwikkelingen en vorderingen van hun kind Voorspelbaarheid en doelgerichtheid van de lessen	Afname veiligheidsmonitor Norm en resultaten sociale maatschappelijke competenties Diploma VMBO KB BB (Melden van schorsingen langer dan 1 week. Met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2023)

Naar aanleiding van kwaliteitsonderzoek HCH VVO: de 'wat moet beter' punten worden binnen de school ontwikkeld en komen terug op de kwaliteitsgesprekken binnen het team VVO, de 3-wekelijkse kwaliteitsgesprekken met de beleidsmedewerker kwaliteit en onderwijs en met de gesprekken die de schoolleider heeft met de bovenschools directeur.

Visitatie

We bereiden ons in 2023 voor op de bestuurlijke visitatie in 2024. Hiervoor wordt een zelfevaluatie geschreven. Hiervoor wordt aan diverse collega's gevraagd mee te denken en de zelfevaluatie te voorzien van feedback tijdens een klankbordsessie.

Het Lerend Netwerk biedt drie bijeenkomsten aan ter voorbereiding op een bestuurlijke visitatie van de PO-raad in 2024.

Passend onderwijs

Het is de landelijke ambitie het onderwijs te verbeteren naar meer inclusievere onderwijsvoorzieningen én de doorontwikkeling van het speciaal onderwijs naar specialistische netwerken. Heliomare Onderwijs heeft dit als ambitie opgenomen onder één van de centrale thema's: Heliomare Onderwijs als voorziening en expertisecentrum. De ambities van dit centrale thema zijn tot stand gekomen in dialoogsessies met de medewerkerkers en ouders van Heliomare, met vertegenwoordiging vanuit de verschillende samenwerkingsverbanden en gemeenten.

Heliomare Onderwijs staat in verbinding met de andere bedrijfsonderdelen van Heliomare om de ontwikkeling van onze leerlingen zo optimaal mogelijk te kunnen vormgeven. We vinden thuisnabije ontwikkeling voor leerlingen heel belangrijk en richten daarbij onze blik ook bewust naar buiten. We werken vanuit een ondernemend perspectief intensief samen met externe partners om te kunnen inspelen op actuele ontwikkelingen binnen Passend onderwijs. We delen onze expertise actief en zorgen voor heldere communicatie met onze leerlingen, ouders, het regulier onderwijs en onze uitstroompartners om bij te dragen aan thuisnabije ontwikkeling. Voor ouders en andere externe partners, zoals Jeugdzorg, samenwerkingsverbanden, regulier onderwijs en leerplicht zijn wij een betrouwbare partner.

We zijn ons bewust van onze verantwoordelijkheid als expertisecentrum en zijn ondernemend in het ontwikkelen van onze eigen kennis, kunde en expertises.

We maken actief tijd en ruimte om ons zowel intern als extern goed te organiseren. We geven goed onderwijs binnen onze eigen scholen en zorgen ervoor dat wij goed in staat zijn het regulier onderwijs te begeleiden en ondersteunen bij het systeem rond de leerling.

Wij zijn ons bewust van ons onderscheidend vermogen en zijn goed in staat deze te delen met de samenwerkingsverbanden en het regulier onderwijs zodat wij onze expertise binnen het reguliere onderwijs inzetten om een bijdrage te leveren aan inclusie.

Ambities 2021-2025:

- Over 4 jaar draagt Heliomare Onderwijs met haar expertise bij aan het realiseren van inclusiever onderwijs in het regulier onderwijs. Dit betekent dat leerlingen in de reguliere setting beter bediend kunnen worden door ondersteuning vanuit het expertisecentrum.

- Over 4 jaar is in onze samenwerking zowel intern als extern zichtbaar dat onze leerling met zijn of haar onderwijsbehoeften centraal staat en is de gevraagde expertise en kennis tijdig en op maat beschikbaar voor de optimale ontwikkeling van onze leerlingen.
- Over 4 jaar is Heliomare Onderwijs zo goed georganiseerd dat leerlingen zich in een doorgaande leerlijn kunnen ontwikkelen. Hiervoor is de onderlinge samenwerking tussen medewerkers optimaal op elkaar afgestemd.

Momenteel doen zes samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs in onze regio een beroep op de expertise van Heliomare Onderwijs. Deze samenwerking wordt vastgelegd in een jaarlijkse of tweejaarlijkse samenwerkingsovereenkomst. Het gaat om vragen rondom passend onderwijs binnen de reguliere setting, dit is vaak in het primair onderwijs. Voor het Voortgezet onderwijs gaat het vaak om situaties van (dreigende) thuiszitters. Om deze vragen te bedienen heeft Heliomare Onderwijs twee expertiseteams: het team Passend Onderwijs Advies (POA) en het Heliomare Interventieteam Thuiszittersteam (HITT).

De collega's uit het team werken volgens een vaste methodiek en met een passende professionele houding. Ze onderzoeken de belemmeringen voor ontwikkelen en leren en adviseren de leerling, ouders, docent, school en andere betrokkenen erom heen hoe hiervoor oplossingen te vinden, toe te passen en te borgen. De inhoudelijke expertise ligt onder andere op het gebied van prikkelverwerking, langdurige of chronische ziekte, ZML, ASS, maar ook motorische en ergotherapeutische vraagstukken.

Op dit moment is er 9,6 fte voor deze teams in dienst en zijn er twee ZZP'ers aan deze teams verbonden, waar regelmatig een beroep op wordt gedaan. Deze teams zijn in schooljaar 2022-2023 ondergebracht binnen het Expertiseteam Centrum Kind & Jeugd.

SWV VO Noord-Kennemerland

Vanuit het Samenwerkingsverband VO Noord-Kennemerland krijgt Heliomare Onderwijs gelden voor de volgende zaken:

Ontwikkelagenda	€ 36.111
Onderzoek expeditie nieuwkomers	€ 3.250
Pilot Jan Arentz college/Heliomare	€ 13.000

De scholen De Ruimte en het Heliomare College Alkmaar ontvangen budget vanuit de Ontwikkelagenda 2022-2024 welke is opgesteld door het Samenwerkingsverband.

Binnen de ontwikkelagenda 2022-2024 zijn de volgende activiteiten opgepakt binnen de scholen:

- Het aanbieden van leerstof op Entreeniveau voor leerlingen die meer aan kunnen dan het geboden curriculum.
- Methode Leefstijl herintroduceren.
- Maatwerk. Er is een stroomschema ontwikkeld waardoor het begrip 'maatwerk' grijpbaar is geworden en er geen leerlingen worden overgeslagen.

Deze ontwikkelingen zijn geborgd in de kwaliteitscyclus van de school.

Onderzoek expeditie nieuwkomers: door de instroom van nieuwkomers in deze regio is de behoefte ontstaan voor onderzoek naar een voorziening voor nieuwkomers die ondersteuning nodig hebben vanuit Heliomare Onderwijs. De uitkomst van de onderzoeksfase is dat financieel deze expeditie niet wordt doorgezet maar het gedachten goed wordt wel intern voortgezet. Nieuw aangemelde leerlingen worden besproken. Een inhoudelijke methodiek/ programma voor nieuwkomers is gemaakt.

SWV PO Noord-Kennemerland

Vanuit het Samenwerkingsverband PO Noord-Kennemerland heeft Heliomare Onderwijs, verdeeld over de scholen de Ruimte en de Alk, in 2023 gelden ontvangen voor de volgende zaken:

Advisering en ondersteuning aan reguliere scholen	€ 100.000
Onderzoek expeditie nieuwkomers	€ 3.250

Advisering en ondersteuning aan reguliere scholen: Het afgelopen jaar hebben medewerkers uit verschillende disciplines bijgedragen (gevraagd en ongevraagd) aan vraagstellingen van het regulier onderwijs en ondersteund bij vraagstellingen vanuit het SWV en aanpalende initiatieven in de Regio.

Orthopedagoog: Observaties leerlingen waarbij het onduidelijk is welke ondersteuningsbehoefte er is en welke onderwijsvorm passend is. Dossieranalyses/richtinggevend advies bij leerlingen waarvan niet altijd plaatsing volgt. Intercollegiaal overleg en of advies naar reguliere scholen en S(B)O scholen

Expert leerkrachten: Ontvangst leerkrachten reguliere scholen met vraagstellingen en/of professionaliseringsverzoeken/intercollegiale consultaties op het SO. Rondleidingen en expertisedeling

Schoolleiding/directie en teamleider: Deelname aan regionale overleggen ihkv inclusief onderwijs in de regio (dir). Netwerkbijeenkomsten met regulier en Gespecialiseerd onderwijs (dir & TL). Observaties bij reguliere onderwijsvoorzieningen bij didactische vraagstukken en vermoeden tot uitval op regulier of (SBO)

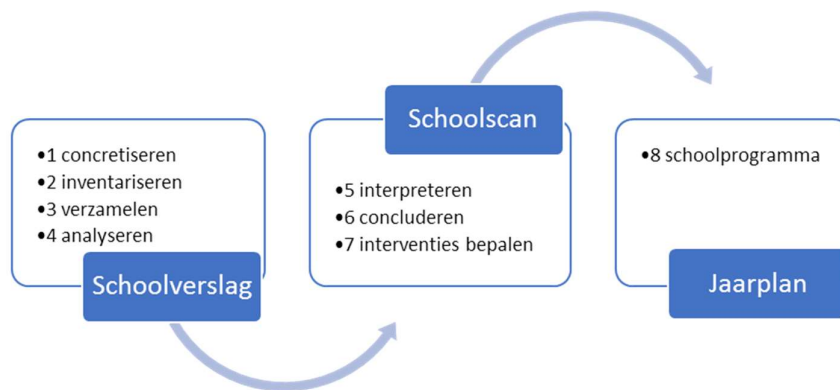
Samenwerking met Nexus om onnodige schoolwisselingen te voorkomen en expertise te delen

Onderzoek expeditie nieuwkomers: door de instroom van nieuwkomers in deze regio is de behoefte ontstaan voor onderzoek naar een voorziening voor nieuwkomers die ondersteuning nodig hebben vanuit Heliomare Onderwijs. De uitkomst van de onderzoeksfase is dat financieel deze expeditie niet wordt doorgezet maar het gedachten goed wordt wel intern voortgezet. Nieuw aangemelde leerlingen worden besproken. Een inhoudelijke methodiek/ programma voor nieuwkomers is gemaakt.

Nationaal Programma Onderwijs

Inleiding

Het Nationaal Programma Onderwijs is er voor herstel en ontwikkeling van het onderwijs tijdens en na corona. De toegekende middelen stelt de school in staat om de impact van de coronacrisis op de ontwikkeling van leerlingen en andere problemen aan te pakken.

Aanpak tot keuze van interventies

Hierboven in het plaatje is de aanpak van de scholen opgenomen die heeft geleid tot het bepalen van de interventies. Het bepalen van de benodigde interventies op de scholen is geen wetenschappelijke exercitie geweest. Tevens is het niet gemakkelijk om een causaal verband te leggen tussen daar waar leerlingen nu staan in hun ontwikkeling en de coronaperiode.

Wat we wel kunnen is aangeven hoe wij binnen Heliomare Onderwijs gekeken hebben en hoe wij het hebben aangepakt:

- Goed geïnformeerde deskundigen hebben waarnemingen gedaan;
- Metingen die we altijd al deden, hebben we ook nu weer ingezet;
- Bij 'metingen' die niet in cijfers zijn uit te drukken (de zogenoemde 'zachte' gegevens) hebben we meerdere bronnen betrokken (bijv. door het welbevinden van de leerlingen te baseren op een inschatting van zowel de leraar/mentor als van de leerling en/of de ouders en de zorgprofessionals);
- Evaluaties van de Ontwikkel Perspectief Plannen (OPP's) zijn meegenomen;
- We zetten in op zichtbaar geworden kwetsbaarheden en knelpunten in het onderwijs van de scholen en verstevigen reeds ingezette schoolontwikkeling;
- We zetten in op aantoonbare hefboomen/generieke maatregelen die eerder succesvol zijn gebleken;
- We stellen vast wat niet als onderwijsaanbod is gegeven (stages die niet zijn doorgegaan en gegevens over lessen die niet zijn doorgegaan);

- We gebruiken signalen van ouders en leerlingen zelf en signalen op basis van de incidentenregistratie.

Keuze van interventies

Op basis van de hierboven beschreven aanpak heeft iedere school in het jaarplan (schoolprogramma) opgenomen aan welke doelstellingen gewerkt dient te worden en welke interventies met de NPO-middelen passend kunnen worden ingezet. Hierbij is uitgegaan van de interventies van het ministerie:

- A. Meer onderwijs om bij groepen leerlingen kennis en vaardigheden bij de spijkere
- B. Effectievere inzet van onderwijs om kennis en vaardigheden bij te spijkere
- C. Sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling van leerlingen
- D. Ontwikkeling van de executieve functies van leerlingen
- E. (Extra) inzet van personeel en ondersteuning
- F. Ouderbetrokkenheid en digitale technologie

De inzet is voornamelijk gericht op:

- Duurzame onderwijsontwikkeling en -verbetering: de professionele leergemeenschap en een cultuur van continue verbetering en vernieuwing. Een cultuur waarin er samen onderwijs ontwikkeld, georganiseerd en onderzocht kan worden om te komen tot beter leren van zowel leerlingen als professionals.
- Het verrijken en ontwikkelen van kennis en vaardigheden: De professionals kunnen zowel door individuele kennisontwikkeling als de brede organisatieontwikkeling een optimale bijdrage leveren, waardoor het onderwijs binnen de scholen tot maximale resultaten komt. Hier maakt de ontwikkeling naar professionele leergemeenschappen onderdeel van uit.
- Het verduurzamen van digitaal lesgeven: Met de kennis die is opgedaan tijdens de coronacrisis gebruiken we de digitale technologie om de leerprestaties op school te bevorderen.

Onderwerpen waar binnen Heliomare Onderwijs met de passende interventie voornamelijk op is ingezet, zijn:

- Sociaal emotionele ontwikkeling van leerlingen
- Cultuureducatie/sport
- Opbrengstgericht werken
- Professionalisering van medewerkers
- ICT-middelen, -infrastructuur en -kennis
- Stage- en praktijkgericht leren

Van de ontvangen NPO-gelden bedraagt de geplande PNIL inzet in 2023 1,4%.

Ook in 2023 was corona aanwezig. Bij sommige scholen leidde het aantal besmettingen onder het personeel, tot organisatorische problemen rondom bezetting. Ook longcovid-klachten spelen in sommige teams. Dit heeft veel gevraagd van de schoolleiders. Naast het managen van de coronacrisis diende de doelstellingen zoals eerder geformuleerde doelen en resultaten verder te worden opgepakt.

Wat we terugzien is dat naast de inzet op de plannen die er zijn gemaakt om de vertragingen te herstellen, ook inzet nodig bleek te zijn om (corona-gerelateerde) ziekte en uitval van ons personeel op te vangen. Dit is aanvankelijk niet opgenomen in de plannen maar hiervoor hebben we wel gelden ingezet en gereserveerd. Ook waren de kosten voor overhead niet opgenomen in de plannen welke wel in de realisatie naar voren zullen komen.

Praktisch betekent dit dat er wel is ingezet op de doelen die vooraf zijn gesteld, maar wel met een andere (mindere) personele inzet (personele inzet wat ook als problematisch wordt aangemerkt door minister Dijkgraaf Algemene Rekenkamer geeft lessen mee voor Nationaal Programma Onderwijs | PO-Raad (poraad.nl))

Sociale veiligheid

Bij het opstellen van ons veiligheidsbeleid zijn de schoolleiders, intern begeleiders en sociale veiligheidscoördinatoren betrokken. Jaarlijks wordt ons veiligheidsbeleid op schoolniveau geëvalueerd en aangepast. De landelijke stichting School en Veiligheid benoemt op haar [website](#), dat een sociaal veilige school vraagt om een doorgaand proces op de onderstaande zes punten. Dit zijn zes radertjes die in elkaar passen:

1. Een gezamenlijk ontwikkelde en gekende **visie, kernwaarden, en afspraken**;
2. **Inzicht in de veiligheidsbeleving**, incidenten en mogelijke risico's;
3. Het **scheppen van voorwaarden**, beleggen van taken en samenwerken met alle betrokkenen;
4. Positief **pedagogisch handelen**;
5. **Preventieve activiteiten** en programma's in de school;
6. **Tijdig signaleren van en effectief handelen** bij grensoverschrijdend gedrag

Alle scholen binnen Heliomare Onderwijs hebben beleid waarin deze 6 punten worden toegelicht. Er is gekozen om niet in de digitale omgeving van School en Veiligheid beleidsplannen te schrijven, maar wel met de vragen uit het format van School en Veiligheid; hiervan is een hulpdocument gemaakt als ondersteuning voor de scholen. Deze keuze is gemaakt om beter te kunnen afstemmen met het beleid van Heliomare Corporate in verband met de samenwerking tussen onderwijs en zorg.

Jaarlijks worden de volgende monitoren uitgezet binnen Heliomare Onderwijs:

- Medewerkerstevredenheidsonderzoek; het ene jaar vanuit Heliomare het andere jaar vanuit Heliomare Onderwijs. Met daarin ook specifiek een MT tevredenheidsonderzoek
- Leerlingtevredenheidsonderzoek/ monitor sociale veiligheid, zie tabel hieronder.
- Oudertevredenheidsonderzoek

Hier zal vanaf 2023 een MT tevredenheidsonderzoek aan toegevoegd worden.

De resultaten worden besproken in de werkgroep sociale veiligheidscoördinatoren en met MT.

Naam school	Leerlingvragenlijst(en)
De Ruimte	vragenlijst Q School+ (B&T) en ZIEN! (m.u.v. VSO BAD: hier wordt gemonitord door observaties)
SO Heemskerk	vragenlijst Q School+ (B&T) en ZIEN!
De Alk	vragenlijst Q school+ (B&T) en ZIEN!
A&D	ZIEN!
HCA	vragenlijst Q school+ ZIEN!
VVO	ZIEN!-VO

PERSONEEL & PROFESSIONALISERING

Doelen en resultaten

Wij blijven werken aan het continu verbeteren van de kwaliteit en daartoe is het meerjaren koersplan opgesteld. Er wordt gewerkt aan drie thema's;

- Toekomstbestendig en innovatief onderwijs
- Een stimulerende plek om te werken
- Heliomare onderwijs als voorziening en expertisecentrum

In de huidige krappe arbeidsmarkt en de toenemende vergrijzing in het personeelsbestand is het nog belangrijker om een toekomstbestendige arbeidsmarktstrategie te ontwikkelen en een strategisch personeelsplan voor de scholen op te stellen. Heliomare wil investeren in een sterk werkgeversmerk maar bovenal in tevreden medewerkers die zich in hun werk uitgedaagd voelen en zich kunnen blijven ontwikkelen.

Toekomstige ontwikkelingen

De strategische focus van Heliomare maakt dat er een veranderopgave ligt voor onderwijs. Onze belofte hierbij is dat wij zorg en onderwijs in een complexe wereld beschikbaar maken, persoonlijk en resultaatgericht. Voor onderwijs binnen Centrum Kind & Jeugd betekent dit dat wij kinderen met een beperking en/of complexe ondersteuningsvraag leer- en ontwikkelpaden aanbieden, die de levensloop van een kind versterken en hun ontwikkeling optimaliseren zodat hun maatschappelijk perspectief wordt verrijkt. Dat doen we met onze multidisciplinaire expertise en door actief afstemming te zoeken met alle zorg- en onderwijspartners die daarbij nodig zijn. Heliomare Onderwijs zorgt daarbij voor onderwijsvoorzieningen die beschikbaar, bereikbaar en zichtbaar zijn en zal continu op zoek blijven gaan naar nieuwe/verbeterde (interventie) mogelijkheden.

Deze ontwikkelingen vragen ook een personeelsbestand dat hier in omvang en expertise toereikend voor is. Dat betekent dat de focus in het kader van ontwikkeling van personeel en (duurzame) inzetbaarheid gericht zal zijn op het opdoen van een ander type kennis en ervaring, wendbaarheid en flexibiliteit (of adaptatievermogen).

Bovenstaande zal ook de focus zijn ten aanzien van werving en selectie. Wij kijken naar competenties en talenten die aanvullend zijn op de bestaande teams. Bewust inzetten op het binnenhalen van aanvullende competenties en talenten vraagt om bewuste keuzes tijdens de werving en selectie. De focus wordt verlegd van welke functie(s) hebben we nodig naar welke competenties hebben we nodig en waarom.

Zaken in het afgelopen jaar met personele betekenis

In 2020 en 2021 is het functiegebouw opnieuw beschreven en vastgesteld. Er is na een interne bezwaarprocedure in 2022 extern bezwaar aangetekend door een aantal onderwijs- zorgassistenten van de Ruimte en dit heeft geleid tot een herschrijving van de functie.

Verder is het personeelssysteem AFAS een delegatiemodel ingericht om het aantal taken van schoolleiders te verlagen.

Ten slotte is de rol van teamleider geïmplementeerd zodat schoolleiders een aantal taken kunnen delegeren en mandateren waardoor de werkdruk verlaagd wordt en er meer aandacht is voor medewerkers.

Uitkeringen na ontslag

In 2023 is er voor vijf medewerkers een werkloosheidsuitkering uitbetaald.

- Voor drie medewerkers betaalt Heliomare een bijdrage van 50% van de werkloosheidsuitkering, het verlagingsverzoek is niet van toepassing of niet toegekend. De overige 50% van deze werkloosheidsuitkering komen ten laste van het Participatiefonds.
- Voor twee medewerkers, die een werkloosheidsuitkering ontvangen, is het vergoedingsverzoek vanuit het participatiefonds toegekend. De kosten van de werkloosheidsuitkering komen ten laste van het Participatiefonds.

Regeling bijzondere bekostiging professionalisering en begeleiding starters en schoolleiders

Hoe zijn deze middelen ingezet?

De komende jaren wordt het personeelsbeleid verbeterd en versterkt. Denk hierbij onder andere aan een visie en aanbieden van interventies en tools op opleiding en ontwikkeling. Er is een nieuw strategisch opleidingsplan opgesteld die aansluit bij de strategische roadmap. Hiertoe is de Heliomare Academie anders ingericht en is de schoolopleider steviger gepositioneerd.

Er is in 2023 expliciete aandacht geweest van de schoolopleider voor het opleiden van medewerkers. Eén van de mogelijkheden die is gecreëerd is een opleidingstraject voor MBO-ers naar Leerkracht. Een andere mogelijkheid die is gecreëerd, is een opleidingstraject voor HBO-ers naar Leerkracht. Dit is het Zij-instroom traject van de PABO. Verder is er stagebeleid ontwikkeld om meer stagiaires aan te trekken en op deze manier aan de voorkant van de arbeidsmarkt te komen.

Strategisch personeelsbeleid

In het eerste half jaar van 2022-2023 zijn de schoolleiders voor de verdere uitwerking van de thema's en ambities samen met de Academy en afdeling P&O gestart met strategische personeelsplanning (SPP). Welke keuzes maken we en welke beleidsuitgangspunten t.a.v. het personeelsbeleid formuleren we?. Dit proces gaat vanuit abstract naar concreet en vanuit meerjaren naar komend jaar.

Tijdens de workshops zijn er 3 gemeenschappelijke speerpunten naar voren gekomen: een gesprekkencyclus, ondernemerschap als competentie van onze medewerkers en het binden en boeien van onze medewerkers. In 2023 is gewerkt aan het ontwikkelen van een nieuwe vorm voor de gesprekkencyclus omdat deze als meest urgent werd aangemerkt.

Een tweede pijler die concernbreed prioriteit heeft gekregen is een leiderschapsontwikkeling. De schoolleiders en teamleiders zijn een ontwikkeltraject gestart en daarnaast leveren zij een bijdrage aan het ontwerpen van een nieuw Heliomare leiderschapsprofiel. In 2023 is het visieboekje ontwikkeld voor alle medewerkers van Heliomare waarin o.a. onze kernwaarden en werkgeversbelofte zijn opgeschreven. Deze is op de leiderschapsdag in juni 2023 gepresenteerd. Het verzuim was boven de norm op een aantal scholen en daarom is geïnvesteerd in verzuimtrainingen voor schoolleiders en extra ondersteuning van een casemanager verzuim. De komende jaren zal worden ingezet op het vergroten van mobiliteit en inzetbaarheid, eigen regie en ontwikkeling, kennis en vaardigheden o.a. door de Digitale Leeromgeving (DLO), vitaliteit, motivatie en werkplezier, het stimuleren van intervisiegroepen en interprofessioneel samenwerken. Het doel hierbij is dat onze medewerkers zo lang mogelijk vitaal en met plezier aan het werk kunnen blijven.

Naast het sturen op de kwaliteit van het onderwijs en de medewerkers kunnen er ook instrumenten worden ingezet die zich richten op de kwantiteit. De krapte op de arbeidsmarkt is nu nog niet erg merkbaar bij de werving van nieuwe medewerkers, het is wel belangrijk dat we anticiperen dat dit mogelijk in de toekomst kan gaan veranderen. Naast het binden en boeien van onze zittende medewerkers is hierbij ook van belang dat we ons krachtige imago behouden en een aantrekkelijke werkgever blijven.

HUISVESTING & FACILITAIRE ZAKEN

Doelen en resultaten

Er is vervolg gegeven aan het meerjarenplan om in 2023 te gaan verhuizen naar nieuwbouw in de gemeente Heerhugowaard. De verhuizing betreft de locaties de Ruimte in Bergen en voor een deel de Alk in Alkmaar. De nieuwbouw in samenwerking met Stichting Aloysius en de gemeente is op 03-02-2023 officieel overgedragen aan beide partijen.

Een ander gesteld doel was 2 goed ingerichte speelterreinen in het openbaar gebied. In 2022 volgde de feitelijke inrichting en is dit op twee plekken rondom het bijgebouw van de locatie de Velst gerealiseerd.

Toekomstige ontwikkelingen

Eerder heeft Heliomare samen met andere schoolbesturen, gemeenten, samenwerkingsverbanden een gezamenlijke visie op inclusieve onderwijshuisvesting opgesteld. Doel en gezamenlijk motto is de huisvesting in elk geval geen belemmering te laten vormen om elk kind in zijn eigen wijk naar school te laten gaan. Om invulling te geven aan deze visie werken wij aan

- expertisecentra voor die specifieke (en hopelijk slinkende) groep leerlingen, voor wie speciaal onderwijs altijd nodig zal blijven.
- 'hubs' in de wijken, waar vanuit dit expertisecentrum ondersteuning kan worden geboden aan reguliere scholen; te realiseren ofwel bij nieuwe onderwijsgebouwen, ofwel in bestaande overmaat van onderwijs gebouwen.

Duurzaamheid & maatschappelijk verantwoord ondernemen

Duurzaamheid is een nadrukkelijk streven. Heliomare heeft de Green Deal ondertekend. Energiemaatregelen die voldoen aan de gestelde criteria binnen de Green Deal worden uitgevoerd in goed overleg met de betrokken milieudiensten. De kracht van Heliomare ligt in de verbinding en het samenwerken over de hele keten, zowel intern als extern. Daarbij staan onze cliënten, leerlingen en patiënten altijd centraal.

"Niemand aan de zijlijn, iedereen doet mee" is daarbij ons motto. Heliomare heeft hierbij ook verantwoordelijkheden en een voorbeeldfunctie op gebied van duurzaamheid en milieu. In 2024 is een kernteam duurzaamheid opgestart, waarbij we invulling geven aan doelen van Milieu, Maatschappij en Goed Bestuur binnen Heliomare.

In mei 2023 is de oude en energie vragende locatie in Bergen (de Ruimte) vervangen door een volledig energie neutraal gebouw (KJC Noord). De locatie in Alkmaar (de Alk) blijft, voor het deel van de leerlingen dat niet geplaatst kan worden in KJC Noord, gebruikt worden door Heliomare Onderwijs. Als gevolg van de vele aanmeldingen van nieuwe leerlingen zal het pand in zijn geheel gebruikt blijven worden.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen doet Heliomare op allerlei gebieden. Zo is leerling participatie binnen het facilitaire werkveld in ruime mate toegepast; hier zijn veel mogelijkheden voor leerlingen bij Heliomare Zorg.

FINANCIEEL BELEID

Doelen en resultaten

Voor het financiële beleid worden de doelen voor heel Heliomare gedefinieerd in de kaderbrief. Uitdaging was voor 2023 om de weg naar verdere verbetering van de interne beheersing van Heliomare voort te zetten teneinde met hetzelfde geld meer mensen (leerlingen, klanten en patienten) te kunnen helpen.

Voor Heliomare Onderwijs specifiek werd in de kaderbrief een groei van het leerlingenaantal verwacht van 60 leerlingen per 1 februari 2023, die pas in het boekjaar 2024 tot een hogere bekostiging zou leiden. Daarnaast zorgen de NPO gelden voor een aanvullende bekostiging van € 1.133k, waarvan verwacht wordt dat de uitgaven in hetzelfde jaar worden gedaan. Voor 2023 was er vanwege de flinke groei in het aantal leerlingen een negatief resultaat verwacht.

Voor de loonkosten wordt de CAO Onderwijs PO gehanteerd, aangevuld met een verwachte loonsverhoging van 2,25%. In de CAO Onderwijs PO is voor 2023 € 600 per fte opgenomen ten behoeve van opleidingskostenkosten.

In 2023 zijn er verdere stappen gezet om te komen tot beleidsrijk begroten. Er is gewerkt om op meerdere terreinen het meerjarenperspectief te formuleren en onderbouwen. Dit is Heliomare breed gebeurd door middel van het opstellen van een Roadmap die aansluit bij de strategische focus, op het gebied van personeel door meer inhoud te geven aan het Bestuursformatieplan en op het gebied van huisvesting door het opstellen van een strategisch huisvestingsplan. Daarnaast zal het strategisch beleid dat nu voor Heliomare als geheel en het koersplan voor specifiek Heliomare Onderwijs bijdragen.

Opstellen meerjarenbegroting

Voor het opstellen van de meerjarenbegroting zijn de volgende stappen gezet.

- Mutatie en verwachtingen van het aantal leerlingen per school inzichtelijk gemaakt door de schoolleider en in overleg met de grootste samenwerkingsverbanden;
- Mutatie en verwachtingen rondom personele inzet is uitgewerkt in het Bestuursformatieplan en deze wordt gebruikt als uitgangspunt voor de bezetting in de meerjarenbegroting;
- De strategische inzet die nog niet in de eerste twee punten zijn verwerkt worden kwantitatief gemaakt door de bovenschoolse directeur en de business controller;
- Verwachtingen ten aanzien van wijzigingen in de bekostiging inzichtelijk gemaakt door de business controller;
- Verwachtingen ten aanzien van stijgingen in personele- en overige kosten inzichtelijk gemaakt door de concerncontroller;
- Eenmalige posten uit de realisatie cijfers gefilterd door de financial controller ten behoeve van het bepalen van het genormaliseerd resultaat.

Toekomstige ontwikkelingen

De ontwikkelingen die van invloed gaan zijn op het toekomstige financiële beleid:

- De afgelopen jaren is een deel van de baten verstrekt middels subsidies; onduidelijkheid over de voortzetting van deze gelden maakt meerjarig beleid lastiger. Deze gelden kunnen niet structureel worden ingezet voor bijvoorbeeld personeel;
- We zien een terugloop in de zwaarte van de toelaatbaarheidsverklaringen die de samenwerkingsverbanden afgeven. Dit heeft impact op de bekostiging die wij voor de leerling ontvangen.
- De route naar inclusief onderwijs in 2035.

Investeringsbeleid

Heliomare Onderwijs hanteert voor 2023 en 2024 een regulier investeringsbeleid. In 2023 is de nieuwe locatie KJC Noord in gebruik genomen. Dit complex wordt gehuurd en heeft inrichtingsinvesteringen ter hoogte van € 1,6 miljoen gevraagd. Een belangrijk deel hiervan was opgenomen in de reguliere investeringsbegroting en past binnen de liquiditeit van Heliomare Onderwijs. Deze investeringen zijn te categoriseren als inventaris (digiborden, meubilair, huishoudelijke apparatuur etc.), installaties (o.a. brandbeveiliging) en inrichting van gebouw en terrein (bewegwijzering, inrichting vaklokalen/ klaslokalen, buitenspelen etc.) en mogen worden gefinancierd vanuit de reguliere bekostiging.

Treasury

In het treasury statuut is vastgelegd dat Heliomare voldoet aan de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016 die per 1 juli 2016 van kracht is geworden.

In de statuten van Stichting Heliomare Onderwijs is in 2012 opgenomen dat voor het afsluiten van derivaten (naast advies van een extern deskundige) toestemming vereist is van de Raad van Toezicht. Stichting Heliomare Onderwijs maakt geen gebruik van rentederivaten.

Stichting Heliomare Onderwijs is juridisch en bestuurlijk één eenheid met Heliomare Zorg in Stichting Heliomare. Beide stichtingen Onderwijs en Zorg zijn ook met elkaar verbonden middels een rekening-courantverhouding, gezamenlijke financiering en borgstellingen.

Voor Stichting Heliomare Onderwijs betekent dit dat de liquiditeit van Stichting Heliomare Onderwijs kan worden aangesproken indien door omstandigheden Stichting Heliomare (zorg) niet kan voldoen aan haar verplichtingen, maar omgekeerd kan dat ook. De realisatie over 2023 en de vooruitzichten voor de komende jaren van de beiden stichtingen geven voldoende basis om te veronderstellen dat dit (nu) niet aan de orde is.

Allocatie van middelen

Iedere school ontvangt alle middelen die door het bestuur op het betreffende brinnummer worden ontvangen. Bij meerdere scholen op één brinnummer worden de middelen gesplitst op basis van de werkelijke leerlingenpopulatie per school. Personeelskosten komen direct ten laste van de school waar het personeelslid werkzaam is.

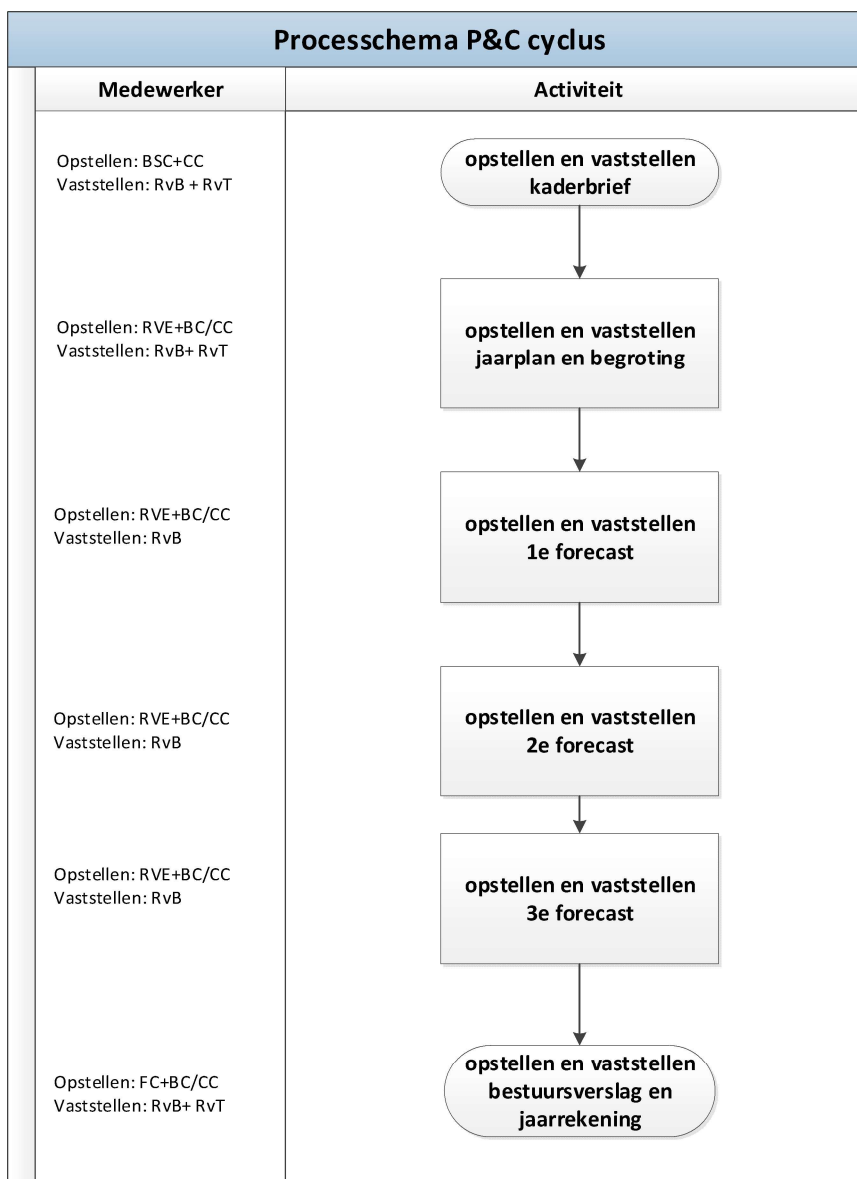
De lasten van de ondersteunende afdelingen worden in maandelijks rekening gebracht bij de school op basis van begroting en achteraf vindt jaarlijks een correctie plaats zodat wordt afgerekend op basis van gerealiseerde kosten. De centraal georganiseerde afdelingen zijn de afdeling Financiën & control, Facilitaire dienst, ICT, P&O, Raad van Bestuur en Gebouwenbeheer inclusief conciërges. In het komende jaar zal gewerkt worden aan het verfijnen van de allocatie van de kosten van deze ondersteunende afdelingen naar de betreffende scholen.

Onderwijsachterstandenmiddelen

OAB-middelen zijn verstrekt aan het basisonderwijs. Heliomare Onderwijs heeft deze middelen daarom niet ontvangen.

Planning- en controlecyclus

Schematisch ziet de planning- en controlecyclus er als volgt uit:

(BSC = Business Controller, CC = Concern Controller, RvB = Raad van Bestuur, RvT = Raad van Toezicht, RVE = Manager Organisatorische Eenheid, FC = Financial Controller)

Maandelijks worden de actuele cijfers afgezet tegen de begroting en/of forecast en besproken met de RvB.

CONTINUÏTEITSPARAGRAAF

De volgende onderdelen uit de continuïteitsparagraaf zijn opgenomen in de verantwoording op het financieel beleid:

- Prognose voor medewerkers en leerlingen en de toelichting daarop in hoofdstuk 3.1 (A1)
- Meerjarenbegroting (Staat van baten en lasten en MJ balans en de toelichting daarop in hoofdstuk 3.2 en 3.3 (A2))

De rapportage van het toezichthoudend orgaan is opgenomen in het verslag intern toezicht.

Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem (B1)

Met ingang van het schooljaar 2019-2020 zijn de per locatie aangestelde schoolleiders resultaat-verantwoordelijk voor hun eigen school geworden.

Iedere maand worden de exploitatie, fte-bezetting en ziekteverzuim op schoolniveau gerapporteerd en vinden er verantwoordingsgesprekken plaats met de schoolhoofden en bovenschoolse directeur. Gedurende 2023 is de Planning en Control cyclus voor Heliomare Onderwijs verder uitgewerkt zodat op vaste momenten geïntegreerd gerapporteerd wordt op onder andere de aandachtsgebieden kwaliteit en personeel. De risico en kansen paragraaf is een vast onderdeel van de kwartaalrapportage.

Daarnaast zijn er eerste- en tweedelijns controles uitgevoerd om de juistheid en volledigheid van de opbrengstenstroom te waarborgen.

In 2023 is een audit op Onderwijsbekostiging uitgevoerd waarbij is gekeken naar de juistheid, volledigheid van het proces. Hierbij is vastgesteld dat het proces maar in beperkte mate is beschreven en niet uniform wordt beheerd vanuit de lijn. Er is geen sprake dat er te weinig of te veel bekostiging wordt aangevraagd, er is wel sprake van onvoldoende uitnutting van de onderwijsmogelijkheden om andere vormen van bekostiging, namelijk subsidies, aan te vragen.

In 2024 wordt het proces Onderwijs hernieuwd opgesteld gezamenlijk met de schoolleiders waarbij risico's voldoende worden gemitigeerd, verzekerd of vermeden middels voldoende beheersmaatregelen en ingevoerde eerste- en tweedelijns controles.

Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden (B2)

- Personeelstekort: in heel Nederland is er een tekort aan leerkrachten. Heliomare Onderwijs heeft tot op heden haar formatieplan nog ieder jaar weten in te vullen. Wel wordt bij het invullen van vacatures de krapte op de arbeidsmarkt ervaren. Heliomare Onderwijs doet haar best een aantrekkelijke werkgever te zijn, o.a. door inzet op opleidingsmogelijkheden en een veilige en prettige werksfeer te bewerkstelligen en behouden.
- Speeldaken de Velst: zoals reeds in eerdere jaarrekeningen is vermeld zijn er onderzoeken gaande naar constructiefouten en aansprakelijkheid met betrekking tot de speeldaken van de Velst. In 2023 zijn hier verdere stappen in gemaakt, helaas is het onderzoek nog niet zo ver gevorderd dat deze problematiek is opgelost. Dit zal naar verwachting in 2024 gaan gebeuren, de eerste (juridische) stappen zijn hiertoe in april 2024 gezet. Het uitgangspunt van Heliomare is dat de aansprakelijkheid voor de kosten hiervan niet ten laste van Heliomare Onderwijs komen.
- Onrechtmatigheid door kapitaalslasten van locatie De Velst: jaarlijks wordt gekeken naar het in evenwicht zijn van de doordecentralisatie gelden die worden ontvangen van de gemeente en de kapitaals- en exploitatielasten van locatie de Velst. Voor 2023 zijn de inkomsten en uitgaven met betrekking tot de locatie de Velst in disbalans en is er sprake van een beperkte mate van onrechtmatigheid als gevolg van een correctie met terugwerkende kracht van de waardering van het financial lease contract voor de huisvesting (circa € 140k, waarvan € 80k betrekking heeft op voorgaande jaren);

- Europese Aanbestedingen: de inkoop van een aantal goederen/diensten dienen bij Heliomare Onderwijs via Europese Aanbestedingen te verlopen. De processen hiervoor zijn opgezet en verdere analyses van de inkoop vinden plaats, gezien de doorlooptijd van circa 9 maanden per aanbesteding zal de inkoop van deze goederen in de tussenliggende tijd in de foutenanalyse van de accountant naar voren komen. Eind 2022 en begin 2023 hebben door de enorme prijsstijgingen in die periode overwegingen van bedrijfseconomische aard ervoor gezorgd dat aanbestedingen later hebben plaatsgevonden. Specifiek hebben wij hierdoor het energiecontract (elektriciteit) pas vanaf begin 2024 via Europese aanbesteding vastgelegd.
- De groei van de leerlingen is hoger dan de huisvesting toelaat en de groei van leerlingen tijdens het schooljaar blijft onbekostigd a.g.v. het telmoment in de financieringssystematiek. Aan de formele bekostigingssystematiek kan Heliomare niet veel doen, operationeel wordt dit zo veel mogelijk opgevangen door management van klassen en financieel door daar waar mogelijk een groeibekostiging af te spreken met een samenwerkingsverband. De huisvesting van onderwijs blijft een uitdaging waarop wij middels een herijking van het strategisch huisvestingsplan in 2024 passende maatregelen zullen treffen.
- Binnen Heliomare Onderwijs wordt onderwijs gegeven aan verschillende doelgroepen. Het werken met deze verschillende doelgroepen zorgt ervoor dat niet altijd een eenduidige uitvoering is van functies die zijn beschreven in het functiehuis. Het risico bestaat dat functies onjuist zijn ingeschaald of beschreven waardoor er scheve/onjuiste/ongelijke beloningen worden gegeven. Als gevolg hiervan kunnen medewerkers klachten indienen of zelfs een rechtszaak aanspannen om gelijke beloningen te verkrijgen. Medewerkers zullen dan met terugwerkende kracht betaald moeten worden ter compensatie waardoor Heliomare financiële schade op loopt. De schoolleiders van Heliomare Onderwijs zijn in 2024 in gesprek met P&O het functiehuis aan het evalueren en de functieprofielen aan het vastleggen. Door vervolgens consistent hierop te handelen dient dit risico gemitigeerd te worden.

Verantwoording van de financiën

ONTWIKKELINGEN IN MEERJARIG PERSPECTIEF

De cijfers voor het aantal leerlingen en FTE's voor de prognose komen uit het Bestuursformatieplan (BFP). Het BFP werkt met schooljaren en het bestuursverslag is gebaseerd op boekjaar.

Leerlingen per teldatum

	1 okt. 2021	1 feb. 2022	1 feb. 2023	1 feb. 2024	1 feb. 2025	1 feb. 2026	1 feb. 2027
Aantal leerlingen	1052	1053	1106	1130	1141	1147	1147

Tussen teldatum 1 februari 2023 en januari 2024 zit een leerlingengroei van circa 24 leerlingen. Voor deze leerlingen komt geen bekostiging binnen in 2024 volgens de geldende regelingen. De opname van deze leerlingen is wel opgenomen in de begroting. De groei na 2024 in onderstaand overzicht is gebaseerd op de meerjarenraming die OC&W heeft opgesteld ten behoeve van de leerlingenaantallen in het SO en VSO.

FTE aantallen conform Bestuursformatieplan

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Bestuur/ management	8	8	8	8	8	8
Onderwijzend personeel	141	144	136	137	137	137
Ondersteunend personeel	144	146	137	138	141	141
Totaal	293	298	281	283	286	286

Factoren die de ontwikkeling van het aantal FTE bepalen zijn de afgegeven TLV verklaringen door het Samenwerkingsverband. Per jaar wordt er in het BFP (Bestuursformatieplan) gekeken naar de uitstroom en instroom en de bijbehorende TLV verklaringen. Hierop wordt de groeps grootte en FTE op aangepast. De bovenstaande FTE overzicht betreft de medewerkers die zijn ingezet op de onderwijsactiviteiten waarvoor Heliomare Onderwijs Rijksbekostiging ontvangt. De FTE's die worden ingezet vanuit subsidiegelden kunnen bij bovenstaande formatie worden opgeteld indien de gelden zijn toegezegd. Vanwege het tijdelijke karakter van de subsidiegelden is deze formatie buiten het Bestuursformatieplan gehouden.

STAAT VAN BATEN EN LASTEN EN BALANS

Staat van baten en lasten

X1.000	2022	Begroting verslagjaar 2023	Realisatie verslagjaar 2023	2024	2025	2026	2027	2028	Vershil verslagjaar t.o.v. begroting	Vershil verslagjaar t.o.v. vorig jaar
BATEN										
Rijksbijdragen	30.255	32.697	32.524	34.582	36.203	37.442	38.457	39.332	-173	2.269
Overige overheidsbijdragen en subsidies	3.144	2.994	3.197	2.562	2.619	2.678	2.738	2.800	203	53
Baten werk in opdracht van derden	92	56	219	0	0	0	0	0	163	127
Overige baten	2.699	3.332	3.434	2.902	2.966	3.033	3.098	3.168	102	735
TOTAAL BATEN	36.190	39.079	39.374	40.046	41.788	43.153	44.293	45.300	295	3.184
LASTEN										
Personeelslasten	27.171	30.009	30.518	30.210	30.978	32.037	32.944	33.700	509	3.347
Afschrijvingen	1.335	1.686	1.561	1.867	1.904	1.942	1.981	2.021	-125	226
Huisvestingslasten	1.370	2.431	2.432	1.082	1.104	1.126	1.148	1.171	1	1.062
Overige lasten	5.353	5.519	5.960	6.578	7.142	7.305	7.467	7.629	441	607
TOTAAL LASTEN	35.229	39.645	40.471	39.737	41.128	42.410	43.541	44.521	826	5.242
SALDO										
Saldo baten en lasten										
Saldo financiële baten en lasten	291	288	478	284	284	284	284	284	190	187
Saldo buitengewone baten en lasten										
TOTAAL RESULTAAT	670	-854	-1.575	25	375	459	468	495	-721	-2.245

Bij dit overzicht worden de volgende opmerkingen gemaakt:

1. In de realisatie van 2022 is 1,7 miljoen euro minder opgenomen aan Rijksbekostiging die door de stelselwijziging die de vereenvoudigde bekostiging tot stand is gekomen. Door de wijziging van de bekostiging van schooljaar naar boekjaar mocht er geen vordering op de balans worden opgenomen.
2. Bovengenoemde cijfers zijn betreffende de Stichting Heliomare Onderwijs en zijn inclusief het REA-college, welke op andere wijze bekostigd krijgt dan de onderwijsactiviteiten. Voor een uitsplitsing van deze activiteiten verwijzen wij naar de segmentatie die is opgenomen in de jaarrekening.
3. De realisatie van het resultaat in verslagjaar 2023 kent de volgende eenmalige effecten die zorgdragen voor een negatief resultaat:

X € 1.000.000

Resultaat boekjaar 2023

-1,58

Eenmalige effecten resultaat:

Groei in jaar waarin telmoment verlegd wordt:

-0,84 (was reeds voorzien in begroting)

In gebruik name nieuwe locatie De Ruimte

-0,30

Herwaardering Financial lease contract

-0,14

-1,28

Buiten deze eenmalige kosten waren ook de schoonmaakkosten en energiekosten uiteindelijk hoger dan begroot (€ -0,3mln).

Balans in meerjarig perspectief

X1.000	Realisatie vorig jaar 2022	Realisatie verslagjaar 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
ACTIVA							
VASTE ACITVA							
Immateriële vaste activa							
Materiële vaste activa	20.973	21.234	21.234	22.520	22.466	22.413	22.360
Financiële vaste activa							
Totaal vaste activa							
VLOTTENDE ACTIVA							
Voorraden							
Vorderingen	792	1.437	1.437	1.437	1.437	1.437	1.437
Kortlopende effecten							
Liquide middelen	9.022	7.629	7.054	6.829	6.688	6.556	6.452
Totaal vlottende activa							
TOTAAL ACTIVA	30.787	30.300	29.725	29.500	29.359	29.227	29.123
PASSIVA							
EIGEN VERMOGEN	11.098	9.524	9.549	9.924	10.383	10.851	11.347
Algemene reserve							
Bestemmingsreserves							
Overige reserves en fondsen							
Totaal eigen vermogen							
VOORZIENINGEN	624	729	729	729	729	729	729
LANGLOPENDE SCHULDEN	12.877	12.455	11.855	11.255	10.655	10.055	9.455
KORTLOPENDE SCHULDEN	6.188	7.592	7.592	7.592	7.592	7.592	7.592
TOTAAL PASSIVA	30.787	30.300	29.725	29.500	29.359	29.227	29.123

Bij dit overzicht worden de volgende opmerkingen gemaakt:

1. Voor de nieuwbouw in Heerhugowaard zijn extra investeringen zichtbaar in het jaar 2023.

FINANCIËLE POSITIE

Kengetallen

Kengetal	Realisatie Vorig jaar 2022	Realisatie Verslagjaar 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Signaleringswaarde
Solvabiliteit (Eigen vermogen + voorzieningen) / Balanstotaal	0.38	0.34	0.35	0.36	0.38	0.40	0.41	Ondergrens: < 0.30
Weerstandsvermogen Eigen vermogen/ totale baten (incl. financiële baten)	0.31	0.24	0.24	0.24	0.24	0.24	0.25	Ondergrens: < 0.05
Liquiditeit Vlottende activa/ Kortlopende schulden	1.59	1.19	1.12	1.09	1.07	1.05	1.04	Ondergrens: 0,75 (bij totale baten boven €12 mln)
Rentabiliteit Resultaat/ totale baten (incl. financiële baten) * 100%	1.9%	-4.0%	0.1%	0.9%	1,1%	1,1%	1,1%	Afhankelijk van de financiële positie

Toelichting op de financiële positie

De kengetallen passen binnen de gestelde normen.

Ondertekening door bestuur

Naam

Functie

Datum

Verslag intern toezicht

Voor een uitgebreidere toelichting op de inhoud van het verslag intern toezicht verwijzen wij naar het verslag intern toezicht die is opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van Heliomare.

Jaarverslag Raad van Toezicht 2023

VOORWOORD

Op grond van de Governancecode Zorg en het reglement van de Raad van Toezicht legt de Raad van Toezicht jaarlijks verantwoording af. Het verslag beschrijft relevante besluiten en activiteiten over het verslagjaar en geeft informatie over de samenstelling van de Raad, genomen besluiten en de wijze waarop toezicht is gehouden.

De Raad van Toezicht houdt toezicht op het functioneren van de Raad van Bestuur, het gevoerde beleid en het maatschappelijk belang van de organisatie. Daarnaast fungeert de raad als klankbord, adviseur en sparringpartner voor de bestuurders. De Raad van Toezicht vervult bovendien de werkgeversrol voor de Raad van Bestuur.

Op taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de toezichthouders is het Reglement Raad van Toezicht van toepassing. Dit reglement omvat de positionering, bevoegdheden, verantwoordelijkheden, samenstelling, werkwijze, benoemingsprocedure en procedure bij aftreden van de Raad van Toezicht. De Raad van Toezicht evalueert jaarlijks het eigen functioneren.

SAMENSTELLING RAAD VAN TOEZICHT

De leden van de Raad van Toezicht beschikken over uiteenlopende achtergronden en kennisgebieden. De Raad van Toezicht bestaat uit (minimaal) vijf leden die worden benoemd voor een periode van vier jaar; herbenoeming voor een periode van opnieuw vier jaar is mogelijk. Voor de benoemingen geldt dat de procedures gevolgd worden zoals deze zijn vastgelegd in de statuten en het reglement van de Raad van Toezicht.

Samenstelling Raad van Toezicht in 2023

Naam	Leef-tijd	Beroep	Aandachtsgebied	Datum 1 ^e benoeming / (her)benoemd t/m	Nevenfuncties
dhr. drs. A.J.M. de Wit	68	Toeziethouder en executive coach	Onderwijs Financien, bedrijfsvoering en risicomanagement Werkgeverschap	01-06-2018 / t/m 31-05-2022 Herbenoemd 01-06-22 t/m 31-05-2026	Lid bestuur Stichting Noorderlicht Lid Raad van Toezicht Stichting Ondernemerfonds Alkmaar
mw. mr. A.A.F. Talitsch	54	Advocaat en mediator Anouk Talitsch Advocatuur en Mediation B.V.	Juridisch-governance Kwaliteit	01-02-2020 / tm 31-01-2024 Herbenoemd 31-01-24 t/m 31-01-2028	Lid Raad van Commissarissen Rijnmond Dokters (t/m 31 maart 2023) Lid Raad van Toezicht Stichting Sympany (t/m 27 maart 2023) Voorzitter Haagse Muziekcentrale Voorzitter KNVB Commissie van Beroep Tuchtrechtspraak Amateurvoetbal Regio West Lid Raad van Commissarissen HAP WestBrabant Lid Raad van Commissarissen Prêwonen Voorzitter Raad van Toezicht Diverz
dhr. prof. dr. P.P.M. van Zijl	54	Plastisch chirurg Rode Kruis Ziekenhuis	Zorg Kwaliteit	15-07-2020 / tot 15-07-2024	Medisch directeur Brandwondencentrum, Rode Kruis Ziekenhuis, Beverwijk Bijzonder hoogleraar Amsterdam UMC Voorzitter Nederlandse Vereniging voor Brandwondenzorg Mede-eigenaar Blooming Plastische Chirurgie BV Lid Executive Committee European Burns Association Voorzitter Dagelijks Bestuur Alliantie Brandwondenzorg Nederland
Mw. Mr. W.E.L. van Kerkvoord en	56	Advocaat-partner SOLV advocaten te Amsterdam Boardroom adviseur en	Voorzitter Werkgeverschap ICT	01-01-2022 t/m 31-12-2025	Voorzitter Raad van Toezicht Nederlands Fotomuseum Lid Raad van Commissarissen GGN Mastering Credit B.V.

Naam	Leef- tijd	Beroep	Aandachtsgebied	Datum 1^e benoeming / (her)benoe- md t/m	Nevenfuncties
		professioneel bestuurder/toezicht houder	Stakeholdermanagement		Voorzitter bestuur VvE Aquatris te Amsterdam Bestuurslid VvE Coral Estate te Curaçao
Dhr. Drs. A.C. de Grunt	65	Bestuurder/toezicht houder	Zorg ICT Financien, bedrijfsvoering en risicomanagement	15-11-2022 t/m 14-11- 2026	Bestuurder Stichting PAMM (sinds oktober 2022) Lid RvT Bevolkingsonderzoek Nederland (tot 01-10-23) Lid bestuur Stichting IZZ (tot 01-06-23) Voorzitter bestuur Zilveresdoorn Lid RvB Stichting Altrecht (tot juli 2022)

HOE HET TOEZICHT IS VORMGEGEVEN

Op 31 december 2023 telde de Raad van Toezicht vijf leden.

Onafhankelijkheid

De Raad van Toezicht bestond heel 2023 uit vijf leden, waaronder de voorzitter, mevrouw mr. W.E.L. van Kerkvoorden. De leden worden benoemd en ontslagen door de Raad van Toezicht zelf. Zij worden benoemd voor vier jaar en zijn eenmaal terstond herbenoembaar voor een termijn van vier jaar. Er is een rooster van aan- en aftreden. In 2023 was geen sprake van de afloop van een reguliere zittingstermijn van één van de leden. Begin 2024 is mevrouw mr. A.A.F. Talitsch vanwege het aflopen van haar eerste termijn voor een tweede termijn benoemd.

In de statuten staat expliciet vermeld wanneer iemand niet lid kan worden van de Raad van Toezicht. Hiermee wordt de onafhankelijkheid van de leden gewaarborgd.

Vergaderingen en werkwijze belangrijke thema's 2023

De Raad van Toezicht kent de volgende vaste commissies:

- Auditcommissie waarin voorafgaand aan de reguliere Raad van Toezicht vergadering financiële zaken (forecasts, begroting en jaarrekening) worden voorbesproken met de Raad van Bestuur en de Concerncontroller;
- Commissie Kwaliteit en Veiligheid waarin een aantal keer per jaar wordt gesproken over onderwerpen in het kader van Kwaliteit en Veiligheid;
- Renummeratiecommissie bestaande uit voorzitter en vicevoorzitter Raad van Toezicht die o.a. het jaarlijkse gesprek voeren met de Raad van Bestuur.

Vanwege een vacature in de Raad van Bestuur door het terugtreden eind 2022 van Guido van der Logt, is er in 2023 ook een tijdelijke commissie ter werving & selectie van een nieuw lid Raad van Bestuur ingesteld. Uiteindelijk resulterend in de benoeming van de nieuwe bestuurder, zie ook hierna. Ook is eind 2022 aan een externe deskundige, de heer Paul Loven, opdracht verstrekt voor het doen van een uitvraag onder de diverse interne stakeholders van Heliomare, ter onderbouwing van het voor de vacature op te stellen profiel. De interviews hebben begin 2023 plaatsgevonden en de bevindingen zijn aan de diverse interne stakeholders teruggekoppeld (zie ook hierna).

De Raad van Toezicht is in het verslagjaar samen met de Raad van Bestuur zes keer regulier bijeengekomen.

Goedkeuring is verleend aan onder meer (hierna volgt een weergave van de belangrijkste besluiten):

- Jaarverslaggeving 2022 van de Stichting Vrienden van Heliomare;
- Jaarverslaggeving 2022 van de Stichting Heliomare Zorg en Stichting Heliomare Onderwijs;
- Vaststelling van de Begroting 2024;
- De benoeming van mevrouw Jasme Leenaars tot lid van de Raad van Bestuur.

Andere in 2023 terugkerende onderwerpen op de agenda van de reguliere vergaderingen van de Raad van Toezicht waren onder meer:

- Voortgang ten aanzien van de milestones in de Roadmap (zie ook hierna)
- (Voortgang) bezoek Inspectie van het Onderwijs;
- De liquiditeitsprognose;
- Aanpak en voortgang dossier onderlinge garantstelling (nalv aanwijzing Inspectie);
- Rapportages Auditcommissie;
- Rapportages Kwaliteit & Veiligheid;
- Voortgang van de implementatie van het ED.

Verder zijn de volgende onderwerpen tijdens minimaal één van de reguliere vergaderingen aan de orde geweest:

- Bezoldiging (klasse-indeling) RvB en RvT;
- Park Heliomare;
- Themasessie HR met betrekking tot onder andere duurzame inzetbaarheid;
- Themasessie Kwaliteit & Veiligheid;
- Themasessie Samenwerkingen (in samenhang met de Roadmap).

Op 12 juni 2023 heeft de Raad van Toezicht voorafgaand aan de vergadering een rondleiding gehad door het nieuwe gebouw De Vaandel.

Naast de reguliere vergaderingen is de Raad van Toezicht driemaal extra bijeengekomen. Twee van de bijeenkomsten betroffen zogenaamde 'benen op tafel' sessies met de Raad van Bestuur. In januari 2023 betrof dit de bespreking van de Roadmap van Heliomare. In november 2023 zijn de Dilemma's Heliomare ten opzichte van de rationale van de Roadmap besproken.

Ook is de Raad van Toezicht een keer extra bijeengekomen in het kader van het selectietraject voor het nieuwe lid van de Raad van Bestuur.

Op 4 juli 2023 heeft één van de leden van de Raad van Toezicht een vergadering bijgewoond van de GMR. De OR heeft op 6 juni 2023 een zogenaamd artikel 24 (WOR) vergadering gehad waarbij een afvaardiging van de Raad van Toezicht aanwezig was; idem op 12 december 2023. Daarnaast is ook op de reguliere OR-vergadering van 09 mei 2023 een afvaardiging van de Raad van Toezicht aanwezig geweest. De Raad van Toezicht heeft ook vergaderingen van de Centrale Cliëntenraad en van de Medische Staf van Heliomare bijgewoond. Tijdens de vergaderingen van de voornoemde gremia hebben de daar aanwezige Raad van Toezichtleden een terugkoppeling gegeven naar aanleiding van de bevindingen van Paul Loven, zoals hiervoor genoemd.

De Raad van Toezicht heeft in 2023 met de externe accountant de jaarverslaggeving 2022 besproken.

Evaluatie

De Raad van Toezicht heeft op 24 oktober 2022 onder externe begeleiding haar eigen functioneren geëvalueerd. Dat heeft geleid tot een aantal bevindingen en aanbevelingen die door de Raad van Toezicht zijn meegenomen naar 2023. Op basis van onder andere de bevindingen is in 2023, onder begeleiding van een externe procesfacilitator, door de Raad van Toezicht gesproken over het herijken van De Visie op Toezicht. In 2024 zal dit tot een afronding komen.

In juni 2023 heeft de Raad van Toezicht het functioneren van de Raad van Bestuur van Heliomare (vanwege de vacature betrof dit feitelijk Jan Welmers) geëvalueerd, waarbij gebruik is gemaakt van het instrument van 360 graden feedback. De aandachtspunten zijn besproken en vastgelegd.

Op 14 juli 2023 is Jasme Leenaars benoemd als lid Raad van Bestuur. Zij is met haar werkzaamheden gestart op 20 november 2023.

Focus aankomend boekjaar

In 2024 (en verder) zal de Raad van Toezicht haar toezicht laten volgen op de Roadmap die door de Raad van Bestuur is opgesteld. De belangrijkste thema's zijn de marktpositie, en de (digitale) infrastructuur, met name de ontwikkelingen rondom het vastgoed en de voortgang van de implementatie van het nieuwe EPD, alsmede de mogelijkheden van verschillende vormen van samenwerking met andere partijen.

Daarnaast ligt de focus na de benoeming van het nieuwe lid Raad van Bestuur op de teamontwikkeling Raad van Bestuur en samenwerking met de Raad van Toezicht.

JAARSTUKKEN 2023

De jaarstukken zijn in de Audit commissie op 13 mei 2024 uitvoerig besproken met de Raad van Bestuur en concerncontroller, in aanwezigheid van de controlerend accountant.

De Raad van Toezicht verleent goedkeuring aan het besluit van de Raad van Bestuur tot vaststelling van de jaarrekening 2023.

TOT SLOT

Door uitvoering van bovenbeschreven werkzaamheden heeft de Raad van Toezicht de Governance Code nageleefd.

De Raad van Toezicht wil de Raad van Bestuur, het Managementteam, Medische staf, medewerkers, Ondernemingsraad en Centrale Cliëntenraad en de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad bedanken voor hun grote inzet en het in hem gestelde vertrouwen. In het bijzonder wil de Raad van Toezicht de Voorzitter Raad van Bestuur, Jan Welmers, bedanken voor zijn enorme inzet; hij heeft vanwege de vacature in de Raad van Bestuur vrijwel heel 2023 als enig bestuurder opgetreden.

Jaarrekening 2023

Stichting Heliomare Onderwijs

Jaarrekening Stichting Heliomare Onderwijs

Jaarverslag / bestuursverslag	3
Jaarrekening	
Balans	39
Staat van baten en lasten	40
Kasstroomoverzicht	41
Grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling 2023	42
Vaste activa	45
Vorderingen en liquide middelen	46
Eigen vermogen	47
Voorzieningen	48
Langlopende schulden	49
Kortlopende schulden	50
OCW Verantwoording subsidies	51
Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen	52
Overheidsbijdragen en andere baten	53
Lasten en Financieel en buitengewoon	54
Toelichting op de personeelslasten	55
Toelichting op de overige lasten en verplichte toelichting	59
Gesegmenteerde staat en van baten lasten	60
Ondertekening door bestuurders en toezichthouders	61
Overige gegevens	
Statutaire regeling resultaatbestemming	63
Nevenvestigingen	63
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	63

Balans

(na resultaatbestemming)

1 Activa

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Vaste Activa		
1.1 Materiële vaste activa	<u>21.233.917</u>	<u>20.972.555</u>
Totaal vaste activa	21.233.917	20.972.555
Vlottende activa		
1.2 Vorderingen	1.435.445	792.107
1.3 Liquide middelen	<u>7.629.142</u>	<u>9.021.858</u>
Totaal vlottende activa	9.064.587	9.813.965
Totaal activa	<u>30.298.504</u>	<u>30.786.520</u>

2 Passiva

2.1 Eigen Vermogen	9.523.741	11.098.282
2.2 Voorzieningen	728.757	623.724
2.3 Langlopende schulden	12.454.370	12.877.257
2.4 Kortlopende schulden	7.591.636	6.187.257
Totaal passiva	<u>30.298.504</u>	<u>30.786.520</u>

Staat van baten en lasten

		2023	Begroot 2023	2022
		€	€	€
3	Baten			
3.1	Rijksbijdragen	32.523.912	32.697.100	30.254.584
3.2	Overige overheidsbijdragen en subsidies	3.197.300	2.994.000	3.143.982
3.3	Baten werk in opdracht van derden	219.074	55.670	92.256
3.4	Overige baten	3.434.018	3.332.011	2.699.457
	Totaal baten	39.374.304	39.078.781	36.190.279
4	Lasten			
4.1	Personeelslasten	30.517.650	30.008.686	27.171.158
4.2	Afschrijvingen	1.560.643	1.686.179	1.334.518
4.3	Huisvestingslasten	2.431.691	2.431.039	1.370.237
4.4	Overige lasten	5.960.245	5.518.643	5.353.359
	Totaal lasten	40.470.229	39.644.547	35.229.272
	Saldo baten en lasten	-1.095.925	-565.765	961.007
5	Financiële baten en lasten	-478.616	-288.000	-290.578
	Netto resultaat	-1.574.541	-853.765	670.429

Kasstroomoverzicht

	2023	2022
	€	€
<u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u>		
Saldo Baten en Lasten	-1.095.925	961.007
Aanpassing voor:		
Afschrijvingen	1.560.643	1.334.518
Mutaties voorzieningen	105.033	317.035
Veranderingen in werkkapitaal:		
Vorderingen	-643.338	1.298.589
Schulden	1.404.379	1.516.750
Totaal Kasstroom uit bedrijfsoperaties	1.330.792	5.427.899
(Betaalde) / ontvangen interest	-478.616	-290.578
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	852.176	5.137.321
<u>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>		
Investerings in materiële vaste activa	-1.822.005	-1.317.306
Desinvesterings in materiële vaste activa	0	0
Totaal kasstroom uit Investeringsactiviteiten	-1.822.005	-1.317.306
<u>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</u>		
Nieuw opgenomen leningen	0	0
Aflossing langlopende schulden	-422.887	-599.214
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	-422.887	-599.214
Mutatie liquide middelen	-1.392.716	3.220.801
Liquide middelen per 1 januari	9.021.858	5.801.057
Liquide middelen per 31 december	7.629.142	9.021.858
Mutatie liquide middelen	-1.392.716	3.220.801

Grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling 2023

Algemeen

Juridische vorm en voornaamste activiteiten

De organisatie is een stichting, gevestigd op de Relweg 51 te Wijk aan Zee. De voornaamste activiteit van Stichting Heliomare Onderwijs is het verzorgen van onderwijs aan kinderen en jongeren met een lichamelijke, verstandelijke of meervoudige beperking.

Het nummer bij de Kamer van Koophandel is 41227059.

Groepsverhoudingen

Stichting Heliomare Onderwijs maakt deel uit van een groep, tezamen met Stichting Heliomare en Stichting ZBC Heliomare, beiden te Wijk aan Zee. De financiële gegevens van de stichting zijn opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van Stichting Heliomare te Wijk aan Zee.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling jaarverslaggeving onderwijs (Rjo). In deze regeling is bepaald dat de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn en met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen.

De jaarrekening omvat de financiële gegevens van de Stichting Heliomare Onderwijs.

De waardering van activa en passiva en de bepalingen van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva gewaardeerd volgens kostprijsmodel. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Continuïteitsveronderstelling

Stichting Heliomare Onderwijs is juridisch en bestuurlijk één eenheid met Heliomare Zorg in Stichting Heliomare. Beide stichtingen Onderwijs en Zorg zijn ook met elkaar verbonden middels een rekening-courantverhouding, gezamenlijke financiering en borgstellingen. Hoewel dit stapsgewijs ontvlochten wordt is op dit moment het voortbestaan van het zorgdeel van Stichting Heliomare van cruciaal belang voor het voortbestaan van Stichting Heliomare Onderwijs.

Voor Stichting Heliomare Onderwijs zit de eventuele onzekerheid met betrekking tot de continuïteit in de verwevenheid met het zorgdeel van Stichting Heliomare (zorg) waardoor de liquiditeit van Stichting Heliomare Onderwijs kan worden aangesproken indien door omstandigheden Stichting Heliomare (zorg) niet kan voldoen aan haar verplichtingen. De realisatie van Stichting Heliomare Onderwijs over 2023 betreft een verlies conform de begroting 2023. De vooruitzichten voor de komende jaren van de beiden stichtingen geven voldoende basis voor het opstellen van een jaarrekening onder de veronderstelling van continuïteit.

Vergelijking met vorig jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. De aard van deze schattingen inclusief bijbehorende veronderstellingen zijn opgenomen in de toelichting bij de betreffende jaarrekeningposten.

Grondslagen voor segmentatie

In de administratie van Stichting Heliomare Onderwijs vindt afzonderlijke registratie van kosten en opbrengsten plaats voor de onderkende segmenten.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde. Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de organisatie zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's.

Materiële vaste activa

De gebouwen en terreinen, inventaris en apparatuur en andere vaste bedrijfsmiddelen worden gewaardeerd tegen verkrijging- of vervaardigingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en verminderd met cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Op terreinen, materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Terreinen: 0%
- Bedrijfsgebouwen: 2,5% tot 6,7%
- Terreinvoorzieningen: 5%
- Verbouwing: 5% of 10%
- Installaties: 3,3% tot 10%
- Inventaris: 10% tot 33,3%
- Automatiseringsapparatuur: 20% of 33,3%
- Andere vaste bedrijfsmiddelen: 20%

Groot onderhoud

Met ingang van het boekjaar 2019 wordt voor de onderhoudskosten de componentenbenadering toegepast. Hierbij zijn onderhoudskosten als onderdeel van de materiële vaste activa geactiveerd, mits aan de activeringscriteria is voldaan.

Bijzondere waardeverminderingen of vervreemding van vaste activa

Vaste activa met een lange levensduur dienen te worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de toekomstige nettokasstroom die het actief naar verwachting zal genereren.

Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte toekomstige kasstroom, wordt een bedrag voor impairment ten laste van het resultaat geboekt voor het verschil tussen de boekwaarde en de actuele waarde van het actief. Voor verkoop beschikbare activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere actuele waarde, onder aftrek van verkoopkosten.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten.

Stichting Heliomare Onderwijs maakt geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten en houdt geen handelsportefeuille aan.

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien echter financiële instrumenten bij de vervolgwaardering tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening, worden direct toerekenbare transactiekosten direct verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd tegen reële waarde inclusief transactiekosten, daarna op de geamortiseerde kostprijs onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. Voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de inbaarheid van de vorderingen. De waardering van de vorderingen wordt aangepast naar de actuele waarde als deze lager is dan de waardering op grond van de verkrijgingsprijs.

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen wordt de post algemene reserves gepresenteerd. De algemene reserve bestaat uit de reserves die ter vrije beschikking staan aan de Raad van Bestuur.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan en die het gevolg zijn van een gebeurtenis uit het verleden, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen zijn gewaardeerd tegen de contante waarde, tenzij bij de betreffende post anders is vermeld. Zie voor een nadere toelichting de cijfermatige toelichting bij de van toepassing zijnde, specifieke voorzieningen.

Langlopende en kortlopende schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Bij de bepaling van het exploitatieresultaat gelden de volgende beginselen: lasten (en baten) zijn toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Rijksbijdragen

De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet-geoordeelde OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekening clause) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten. Geoordeelde OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekening clause heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidie waar nog geen activiteiten voor zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva. Geoordeelde OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekening clause) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn nog niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige exploitatiesubsidies

Overige exploitatiesubsidies worden ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen/ waarin de opbrengsten zijn gederfd/waarvan het exploitatietekort zich heeft voor gedaan.

Baten werk in opdracht van derden

Opbrengsten uit hoofde van werk in opdracht van derden (contractonderwijs, contractonderzoek en overige) worden in de staat van baten en lasten als baten opgenomen voor een bedrag gelijk aan de kosten indien zeker is dat deze kosten declarabel zijn. Een eventueel positief resultaat wordt genomen naar rato van het stadium van voltooiing van de transactie op verslagdatum (de zogeheten percentage of completion methode). Het stadium van voltooiing wordt bepaald aan de hand van beoordelingen van de verrichte werkzaamheden. Voor een eventueel verwacht negatief resultaat wordt een voorziening getroffen die is gepresenteerd als voorziening verlieslatende contracten.

Overige baten

Overige baten worden in de staat van baten en lasten verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald en de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is.

Pensioenen

Stichting Heliomare Onderwijs heeft één pensioenregeling. Dit betreft een Nederlandse regeling en wordt gefinancierd door afdrachten aan een pensioenuitvoerder, te weten het bedrijfstakpensioenfonds ABP. De pensioenverplichting wordt gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord. Stichting Heliomare Onderwijs heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij ABP, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De Stichting Heliomare Onderwijs heeft daarom de pensioenregeling verwerkt als een "verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering" en heeft alleen de verschuldigde premies tot en met het einde boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Naar de stand van 31 december 2023 is de dekkingsgraad van het pensioenfonds ABP 111% (31 december 2022 111%). Het vereiste niveau van de dekkingsgraad is 126%. Het pensioenfonds verwacht volgens het herstelplan binnen 10 jaar hieraan te kunnen voldoen en voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren. Stichting Heliomare Onderwijs heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Stichting Heliomare Onderwijs heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Financiële baten en lasten

Financiële baten en lasten omvatten vergoedingen voor ter beschikking gestelde liquide middelen. Financiële baten en lasten worden in de staat van baten en lasten verwerkt in de periode waarop zij betrekking hebben.

Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode. De ontvangen interest wordt verantwoord als kasstroom uit operationele activiteiten.

Grondslagen voor gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi) publieke sector (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de Beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van de jaarrekening gehanteerd.

Vaste activa

1.1 Materiële vaste activa

Het verloop gedurende het boekjaar is als volgt:

	1.1.1 Gebouwen en terreinen €	1.1.2 Inventaris en apparatuur €	1.1.3 Andere vaste bedrijfsmiddelen €	1.1.4 In uitvoering en vooruitbetaling €	Totaal €
Stand per 1 januari 2023					
- aanschafwaarde	24.139.164	2.424.812	223.203	674.475	27.461.654
- herrubricering	-	-	-	-	-
- cumulatieve afschrijvingen	5.162.447-	1.126.300-	200.352-	-	6.489.099-
- herrubricering afschrijvingen	-	-	-	-	-
Boekwaarde per 1 januari 2023	<u>18.976.717</u>	<u>1.298.512</u>	<u>22.851</u>	<u>674.475</u>	<u>20.972.555</u>
Mutaties in het boekjaar					
- investeringen	481.416	1.174.813	84.649	105.690	1.846.568
- geactiveerd in boekjaar	399.147	254.928	-	654.075-	-
- overige mutaties	-	-	-	-	-
- afschrijvingen	1.006.677-	541.776-	12.190-	-	1.560.643-
- terugname geheel afgeschreven activa					
.aanschafwaarde	-	-	-	-	-
.cumulatieve herwaarderingen	-	-	-	-	-
.cumulatieve afschrijvingen	-	-	-	-	-
- desinvesteringen					
.aanschafwaarde	316.551-	-	-	-	316.551-
.cumulatieve herwaarderingen	-	-	-	-	-
.cumulatieve afschrijvingen	291.988	-	-	-	291.988
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>150.677-</u>	<u>887.965</u>	<u>72.459</u>	<u>548.385-</u>	<u>261.362</u>
Stand per 31 december 2023					
- aanschafwaarde	24.703.176	3.854.553	307.852	126.090	28.991.671
- cumulatieve herwaarderingen	-	-	-	-	-
- cumulatieve afschrijvingen	5.877.136-	1.668.076-	212.542-	-	7.757.754-
Boekwaarde per 31 december 2023	<u>18.826.040</u>	<u>2.186.477</u>	<u>95.310</u>	<u>126.090</u>	<u>21.233.917</u>
Afschrijvingspercentage	0% - 10%	10% - 33,3%	20%	nvt	

Toelichting:

Onder gebouwen is in juli 2019 een bedrag van €1.500.000 geactiveerd in verband met een financial lease contract die is afgesloten met BUKO in verband met de plaatsing van een uitbreidingslocatie. Dit betreft een financierings contract die is afgesloten voor 15 jaar met ingang van juli 2019. Op basis van RJ 292.120 merken wij dit contract aan als een financial leascontract. Juridische eigendom van de uitbreidingslocatie blijft bij BUKO.

Voor het pand de Velst Heemskerk dat in eigendom is van Stichting Heliomare Onderwijs is de WOZ waarde €13.566.000 (waardepeildatum 1-1-2022). De verzekerde waarde van het pand per 1-1-2023 is €33.240.000. Het gebouw en terrein van de Velst zijn in deze jaarrekening opgenomen tegen een boekwaarde van €16.316.000.

Vorderingen

1.2 Vorderingen

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
1.2.1 Debiteuren	62.912	208.172
1.2.2 OCW	0	0
1.2.3 Groepsmaatschappijen	847.942	55.744
1.2.4 Overige overheden	40.817	19.185
1.2.5 Overige vorderingen	41.799	36.699
1.2.6 Overlopende activa	441.975	472.307
Nominale waarde vorderingen	1.435.445	792.107
Af: Voorziening voor oninbaarheid	0	0
Vorderingen	1.435.445	792.107

Uitsplitsing

1.2.5.1 Personele vorderingen	41.799	36.699
Overige vorderingen	41.799	36.699
1.2.6.1 Vooruitbetaalde kosten	0	196.633
1.2.6.2 Overige overlopende activa	441.975	275.674
Overlopende activa	441.975	472.307

Toelichting:

In de vorderingen is geen bedrag opgenomen met een resterende looptijd langer dan 1 jaar.

De vordering overige overheden betreft een uitsplitsing van de gemeente debiteuren uit het debiteurensaldo.

Liquide middelen

1.3 Liquide middelen

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
1.3.1 Kasmiddelen	962	591
1.3.2 Tegoeden op bank- en girorekeningen	7.628.180	9.020.530
1.3.3 Deposito's	0	0
1.3.4 Overige liquide middelen	0	737
Liquide middelen	7.629.142	9.021.858

Toelichting:

In de liquide middelen per 31 december 2023 is een bedrag opgenomen van € 10.428 (2022: € 10.428), dat niet vrij beschikbaar is in verband met afgegeven bankgaranties. De overige liquide middelen zijn vrij beschikbaar.

Eigen vermogen

2.1 Eigen Vermogen

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Algemene reserve		
Stand per 1 januari	11.098.282	10.427.853
Overige mutaties	0	0
Resultaat	-1.574.541	670.429
Stand per 31 december	9.523.741	11.098.282

Toelichting:

Het resultaat over 2023 wordt in mindering gebracht op de Algemene Reserve.

Voorzieningen

2.2 Voorzieningen

	Stand per 1-1-2023	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Stand per 31-12-2023
	€	€	€	€	€
Voorzieningen inzake					
Voorziening jubileumuitkeringen	217.803	79.577	-56.981	0	240.399
Voorziening langdurig zieken	391.283	82.437	0	0	473.720
Voorziening spaarverlof	14.638	0	0	0	14.638
Voorzieningen	623.724	162.014	-56.981	0	728.757

	Kortlopend deel<1 jaar	Langlopend deel>1 jaar	Langlopend deel>5 jaar
	€	€	€
Personeelsvoorzieningen	392.040	336.717	140.299
Voorzieningen	392.040	336.717	140.299

Toelichting:

De voorziening jubileumuitkeringen zijn gewaardeerd tegen de contante waarde met een disconteringsvoet van 2,27% (2022: 2,82%). Het effect van de gewijzigde disconteringsvoet is in de dotatie verwerkt.

Voorziening jubileumuitkeringen

De jubileumvoorziening is gevormd voor alle, bij Stichting Heliomare Onderwijs, werkzame medewerkers. Vanaf boekjaar 2019 maken wij gebruik van het model van de PO-Raad. Deze voorziening is gewaardeerd tegen de contante waarde.

Voorziening langdurig zieken

De voorziening langdurig zieken is gevormd voor medewerkers die per ultimo boekjaar ziek waren en op grond van de inschatting door de Stichting Heliomare Onderwijs niet op korte termijn terugkeren. Voor deze medewerkers is een voorziening opgenomen ter hoogte van de loonkosten tot het moment dat deze medewerkers in de WIA raken (maximaal 2 jaar). De voorziening is gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Voorziening spaarverlof en duurzame inzetbaarheid

De voorziening spaarverlof en de voorziening duurzame inzetbaarheid zijn gevormd voor medewerkers die met Stichting Heliomare Onderwijs een regeling hebben getroffen. De voorziening is gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Langlopende schulden

2.3 Langlopende schulden

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
Schulden aan banken	11.346.667	11.840.001
Financial leaseverplichting	1.107.703	1.037.256
Langlopende schulden	<u>12.454.370</u>	<u>12.877.257</u>

Het verloop gedurende het boekjaar is als volgt:

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Stand per 1 januari	13.476.468	14.076.976
Bij: nieuwe leningen	0	0
Af: (aflossingen)	600.509	600.508
Bij: oprenting financial leaseverplichting	195.976	0
Stand per 31 december	<u>13.071.935</u>	<u>13.476.468</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	617.565	599.211
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>12.454.370</u>	<u>12.877.257</u>

Toelichting:

Stichting Heliomare Onderwijs is in 2015 overeenkomsten van variabele hoofdsom en drie geldleningen aangegaan met de Nederlandse Waterschapsbank N.V. ten bedrage van in totaal EUR 14.800.000. In de overeenkomst van variabele hoofdsom is aan Stichting Heliomare Onderwijs het maximale bedrag van € 14.800.000 op 1 december 2015 ter beschikking gesteld, wat per ultimo 2017 volledig is opgenomen (31 december 2016: € 5.100.000). Deze hoofdsom is op 1 september 2017 overgegaan in een geldlening. Het rentepercentage over de geldleningen per 1 september 2017 is 2,17%. Zowel de variabele hoofdsom als de geldleningen zijn gegarandeerd door borgstelling van de gemeente Heemskerk. De lening wordt in gelijke delen volledig afgelost in 30 jaar, dit is gestart op 1 september 2018.

Per 31 december 2023 bedraagt de restschuld € 11.840.000. Het deel van de lening met een looptijd langer dan 5 jaar bedraagt € 9.373.334.

In juli 2019 is Stichting Heliomare Onderwijs een Financial leaseverplichting aangegaan met een looptijd van 15 jaar tegen een rente van 3,5% in verband met de uitbreingslocatie de Velst.

Financial leaseverplichting <1 jaar: € 124.232 (verantwoord onder kortlopende schulden)

Financial leaseverplichting 1-5 jaar: € 482.102

Financial leaseverplichting >5 jaar: € 625.601

Kortlopende schulden

2.4 Kortlopende schulden

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Schulden aan kredietinstellingen	493.333	493.333
Financial leaseverplichting	124.232	105.878
Crediteuren	1.123.501	904.445
Schulden aan groepsmaatschappijen	0	0
Belastingen en sociale premies	1.498.199	1.248.133
Schulden terzake pensioenen	354.052	313.565
Overige kortlopende schulden	2.664.208	2.382.199
Overlopende passiva	1.334.111	739.704
Kortlopende schulden	7.591.636	6.187.257

Uitsplitsing

Loonheffing	1.277.601	1.082.020
Premies sociale verzekeringen en belastingen	220.598	166.113
Belastingen en sociale premies	1.498.199	1.248.133
Overige schulden	2.664.208	2.382.199
Overige kortlopende schulden	2.664.208	2.382.199
Vakantiegeld en -dagen	788.699	704.918
Overlopende passiva	545.412	34.786
Overlopende passiva	1.334.111	739.704

Toelichting:

In de overige kortlopende schulden is een bedrag van € 2.032.700 (2022: € 1.867.000) opgenomen met betrekking tot de bevoorschotting op de Wajong cohorten. In de overlopende passiva is een reservering opgenomen van ca. € 789.000 opgenomen in verband met te betalen vakantietoeslag.

In 2015 zijn Stichting Heliomare en Stichting Heliomare Onderwijs met de Coöperatieve Rabobank IJmond U.A. een overeenkomst van investeringsfaciliteit aangegaan. Daarin stelt de bank aan Stichting Heliomare en Stichting Heliomare Onderwijs een investeringsfaciliteit ter beschikking tot een maximumbedrag van € 3.400.000. In mei 2018 is deze investeringsfaciliteit voor het maximumbedrag benut. In het kader hiervan zijn de volgende zekerheden afgegeven:

- Er is een solvabiliteitsratio afgegeven van minimaal 25%.
- Er is een Debt Service Coverage Ratio afgegeven van minimaal 1,4.
- Er is een cross-default afgegeven door Stichting Heliomare en Stichting Heliomare Onderwijs.
- Er is een hoofdelijke medeschuldverbintenis afgegeven voor de leningen.
- Verpanding van de huidige en toekomstige inventaris, de huidige en toekomstige voorraden en de vorderingen op derden, en ter zake van die vorderingen de rechten uit verzekeringsovereenkomsten door Stichting Heliomare en Stichting Heliomare Onderwijs.
- Er is een Pari-Passu Verklaring afgegeven door Stichting Heliomare en Stichting Heliomare Onderwijs.

Over 2023 is de Debt Service Coverage Ratio voor Heliomare geconsolideerd berekend op 2,0.

De kortlopende schulden hebben een resterende looptijd van minder dan 1 jaar of zijn direct opeisbaar.

OCW Verantwoording subsidies

Model G1

Verantwoording van subsidie zonder verrekeningsclausule

Omschrijving	Toewijzing kenmerk	Toewijzing	Bedrag	Ontvangen t/m 2023	Naar resultaat 2023	Prestatie afgerond
			€	€	€	
Lerarenbeurs voor studieverlof 2022-2023	135368	19-6-2022	10.368	10.368	6.048	ja
Lerarenbeurs voor studieverlof 2022-2023	135744	19-6-2022	7.776	7.776	4.536	ja
Subsidie voor zij-instroom 2022-2023	228639997	13-10-2022	20.000	20.000	11.667	ja
Subsidie voor zij-instroom 2022-2023	228639978	13-10-2022	20.000	20.000	11.667	ja
Subsidie voor zij-instroom 2023-2024	328439991	11-10-2023	25.000	25.000	8.170	nee
Subsidie innovatie bewegingsonderwijs 2022-2023	IIB220019	8-7-2022	18.900	18.900	18.900	ja
Subsidie verbetering basisvaardigheden	VBV23-PO-4785	31-5-2023	312.000	156.000	7.467	nee
Subsidie verbetering basisvaardigheden	VBV23P-R2-PO-0062	30-11-2023	618.000	309.000	19.279	nee
Totaal			1.032.044	567.044	87.734	

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Claims

Het pand De Velst in Heemskerk kent een lekkage probleem met de speeldaken dat vermoedelijk wordt veroorzaakt door de dakconstructie. Er zijn onderzoeken geweest naar de precieze toedracht van de problemen. Bij dit deskundigenonderzoek zijn ook de bij de bouw deelnemende partijen betrokken. De omvang van de schade en herstelwerkzaamheden kunnen nog niet betrouwbaar worden vastgesteld voor het indienen van een mogelijke schadeclaim. Wel hebben Stichting Heliomare Onderwijs en de gemeente Heemskerk besloten om samen op te trekken en een gezamenlijke concept dagvaarding op te stellen welke eind april 2024 naar Pelikaan verzonden is met als doel om alle partijen aan tafel te krijgen en tot een oplossing te bewegen.

De gemeente Bergen heeft een claim bij Stichting Heliomare Onderwijs neergelegd wegens achterstallig onderhoud van het pand aan de Oudburghweg in Bergen wat Stichting Heliomare Onderwijs medio 2023 aan de gemeente teruggegeven heeft. Bestuurlijk overleg heeft niet tot een oplossing geleid waarna Stichting Heliomare Onderwijs een officieel bezwaarschrift heeft ingediend bij de bezwaarschriftencommissie. Tot heden is hier nog geen uitspraak in gedaan, de advocaat stelt dat Stichting Heliomare Onderwijs zeer sterk staat in haar verweer en dientengevolge is er geen voorziening opgenomen voor deze claim.

Meerjarige financiële verplichtingen

	Korter dan 1	1 en 5 jaar	langer dan 5 jaar	Totaal
	€	€	€	€
Meerjarige onderhoudsverplichting Kind Jeugd Centrum	52.842	211.366	52.842	317.050
ICT verplichtingen	0	0	0	0
Overige verplichtingen	247.099	5.226	0	252.325
Totaal	299.941	216.592	52.842	569.375

Voor het Kind Jeugd Centrum heeft stichting Heliomare Onderwijs een regeling kosten gemene rekening afgesloten met Stichting Heliomare waarin de kosten van huisvesting worden verdeeld conform de in de samenwerkingsovereenkomst vastgelegde verhouding tussen onderwijs en zorg van 72% : 28%. Stichting Heliomare Onderwijs mag hooguit overeenkomstig de vergoeding ingevolge de doordecentralisatieovereenkomst ad € 841.000 (2022: € 771.000) tussen gemeente Heemskerk en Stichting Heliomare Onderwijs aan de kosten van onderwijshuisvesting bijdragen.

Huurverplichtingen

	31-12-2023
	€
Huurverplichtingen korter dan een jaar	650.536
Huurverplichtingentussen 1 en 5 jaar	2.173.883
Huurverplichtingen langer dan 5 jaar	17.891.059
Totaal van huurverplichtingen	20.715.478

Bankgaranties

De verstrekte bankgaranties bij Coöperatieve Rabobank IJmond Noord bedragen per ultimo 2023 in totaal € 10.428 (31 december 2022: € 10.428). De gelden staan op een geblokkeerde bankrekening welke onder de liquide middelen is verantwoord als zijnde een niet vrij beschikbare middelen.

Vordering OC&W

Per 1 januari 2023 is de bekostiging van het primair onderwijs na wetswijziging vereenvoudigd. Daarmee is de bekostigingssystematiek gewijzigd.

Bij de overgang van de oude naar de nieuwe bekostigingssystematiek zijn schoolbesturen door de regelgeving en besluitvorming van de minister met een groot materieel probleem geconfronteerd. Waar de schoolbesturen in een (school)jaar normaal gesproken 100% aan bekostiging ontvangen, is dat in de overgang naar de nieuwe bekostigingssystematiek circa 93% voor het schooljaar 2022/23. Schoolbesturen in de PO-sector werden daardoor in de periode augustus tot en met december 2022 door de minister met circa 7% gekort op hun bekostiging. Dit komt voor ons schoolbestuur neer op € 1,7 miljoen. Dit bedrag is - evenals vorig jaar - niet als vordering op de balans opgenomen per 31 december 2023.

De minister stelt zich op het standpunt dat dit materieel grote probleem voor het schoolbestuur slechts "een boekhoud-technische correctie is aangezien de totale bekostiging van het Rijk naar scholen niet wijzigt door de vereenvoudiging". De overgang van een oude naar een nieuwe bekostigingssystematiek is echter niet louter een papieren exercitie; de keuzes die daarbij worden gemaakt hebben werkelijk een negatief effect op het onderwijsproces. De keuze van de minister om de schoolbesturen in 2022 fors minder bekostiging toe te kennen heeft reële consequenties.

Vandaar dat het schoolbestuur van Stichting Heliomare Onderwijs samen met circa 230 schoolbesturen, juridisch begeleid door advocatenkantoor Stibbe en gecoördineerd vanuit de PO-Raad, gezamenlijk bezwaar hebben gemaakt tegen de beschikkingen voor de laatste vijf maanden van 2022. Dit bezwaar is op 30 november 2022 door de minister ongegrond verklaard. De financiële belangen en de relevante juridische vragen n.a.v. de beslissing op bezwaar van de minister zijn het volgens ons waard om de kwestie aan een onafhankelijke partij, zijnde de bestuursrechter, voor te leggen. Daarom hebben wij besloten om gezamenlijk met ruim 220 schoolbesturen een beroep bij de rechtbank Midden-Nederland in te stellen tegen de beslissing op bezwaar van de minister. Op het moment van dit schrijven loopt deze beroepsprocedure nog en wordt verwacht dat de rechter in mei 2024 met een uitspraak komt.

Fiscale eenheid voor de omzetbelasting

Stichting Heliomare Onderwijs en Stichting Heliomare vormen een fiscale eenheid voor de omzetbelasting. Stichting Heliomare Onderwijs is hoofdelijk aansprakelijk voor de btw verplichtingen binnen de fiscale eenheid.

Informatieverplichting aan de Gemeente Heemskerk in verband met borgstellingsovereenkomst

Overeenkomstig de afspraken met de Gemeente Heemskerk in het kader van de borgstelling voor de financiering van het pand de Velst verantwoordt Heliomare in de jaarrekening van Stichting Heliomare Onderwijs de volgende informatie:

	2023	2022
- Debt Service Coverage Ratio (DSCR)	0,52	2,94
- Personeelsratio	77,5%	75,1%
- Solvabiliteit	31,4%	36,0%

Het bestuursverslag is onderdeel van deze jaarrekening en wordt als inhoudelijk verslag gezien.

Overheidsbijdragen en andere baten

3.1 Rijksbijdragen

	2023	Begroot 2023	2022
	€	€	€
Rijksbijdragen OCW	32.408.704	31.066.100	29.746.366
Overige subsidies OCW	87.734	0	71.357
Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdrage SWV	27.474	1.631.000	436.861
Rijksbijdragen	32.523.912	32.697.100	30.254.584

3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies

	2023	Begroot 2023	2022
	€	€	€
Gemeentelijke bijdragen en subsidies	3.197.300	2.994.000	3.143.982
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	3.197.300	2.994.000	3.143.982

Toelichting:

De toename van de Rijksbijdragen ten opzichte van 2022 wordt met name veroorzaakt door de toegepaste indexeringen van de Rijksbijdragen in 2023.

3.3 Baten werk in opdracht van derden

	2023	Begroot 2023	2022
	€	€	€
Overige baten werk in opdracht van derden	219.074	55.670	92.256
Baten in opdracht van derden	219.074	55.670	92.256

3.4 Overige baten

	2023	Begroot 2023	2022
	€	€	€
Verhuur	593.258	610.300	539.564
Detachering personeel	1.926.534	2.050.561	1.808.819
Ouderbijdragen	30.028	2.650	16.885
Overige algemene baten	884.198	668.500	334.189
Overige baten	3.434.018	3.332.011	2.699.457
Totale baten	39.374.304	39.078.781	36.190.278

Lasten

4.1 Personeelslasten

	2023	Begroot 2023	2022
	€	€	€
Lonen en salarissen	26.999.933	26.501.395	23.721.575
Overige personele lasten	3.785.610	3.507.291	3.560.179
Af: uitkeringen	-267.893	0	-110.596
Personeelslasten	30.517.650	30.008.686	27.171.158

Toelichting:

Toename van de personeelskosten ten opzichte van vorig jaar wordt vooral veroorzaakt door een stijging van het aantal FTE met 3,3% en CAO-loonsverhogingen per 1-7-2023.

Uitsplitsing

Brutolonen en salarissen	20.554.429	19.564.452	18.117.535
Sociale lasten	3.004.991	3.158.563	2.673.195
Pensioenpremies	3.009.153	3.333.651	2.666.017
Premies Participatiefonds	431.360	444.367	256.726
Premies Vervangingsfonds	0	362	8.102
Lonen en salarissen	26.999.933	26.501.395	23.721.575
Dotaties personele voorzieningen	122.865	638.258	326.846
Personeel niet in loondienst	725.990	-32.254	875.495
Doorbelaste personeelslasten (groepsmaatschappijen)	2.169.454	2.321.949	1.631.981
Andere personeelslasten	767.301	579.338	725.857
Overige personele lasten	3.785.610	3.507.291	3.560.179

4.2 Afschrijvingen

	2023	Begroot 2023	2022
	€	€	€
Afschrijvingen materiële activa	1.557.255	1.682.679	1.331.130
Afschrijvingen immateriële activa	3.388	3.500	3.388
Afschrijvingen	1.560.643	1.686.179	1.334.518

4.3 Huisvestingslasten

	2023	Begroot 2023	2022
	€	€	€
Huur en leasing	588.775	479.625	60.948
Verzekeringen	5.359	5.000	4.175
Onderhoud	475.389	499.579	413.458
Energie en water	564.049	589.000	257.898
Schoonmaak	517.473	475.000	393.172
Heffingen	61.525	70.976	60.391
Overige huisvestingslasten	219.121	311.859	180.195
Huisvestingslasten	2.431.691	2.431.039	1.370.237

4.4 Overige lasten

	2023	Begroot 2023	2022
	€	€	€
Administratie en beheerslasten	1.075.960	1.078.157	1.022.347
Inventaris, apparatuur en leermiddelen	1.151.582	759.836	993.826
Overige algemene lasten	3.732.703	3.680.650	3.337.186
Overige lasten	5.960.245	5.518.643	5.353.359

Toelichting:

De toegenomen huisvestingslasten ten opzichte van 2022 (wel conform begroting) worden met name veroorzaakt door de huurlasten van en de verhuizing naar de nieuwe locatie in Heerhugowaard. Ook de kosten voor energie en water nemen fors toe ten opzichte van 2022 als gevolg van de landelijk bekende kostenstijgingen. De toename van de overige lasten wordt veroorzaakt door toenemende kosten voor leermiddelen en aanschaf diverse kleine materialen en ICT middelen, mede ten behoeve van de verhuizing naar Heerhugowaard.

Financieel en buitengewoon

5.1 Financiële baten en lasten

	2023	Begroot 2023	2022
	€	€	€
Rentebaten	0	0	0
Rentelasten kortlopende leningen	0	0	0
Rentelasten langlopende leningen	478.616	288.000	290.578
Financiële baten en lasten	478.616	288.000	290.578

Toelichting op de personeelslasten

Gedurende het boekjaar 2023 bedroeg het gemiddeld aantal werknemers bij Stichting Heliomare Onderwijs 324 fte (2022: 314 fte). Geen van deze werknemers is in het buitenland werkzaam.

Wet Normering Topinkomens (WNT)

De topfunctionarissen zijn in dienst bij Stichting Heliomare. De topfunctionarissen kwalificeren bij Stichting Heliomare Onderwijs derhalve als topfunctionarissen zonder dienstbetrekking. De bezoldiging opgenomen in de WNT verantwoording van Stichting Heliomare Onderwijs bedraagt de doorbelaste kosten door Stichting Heliomare voor de functieervulling van leidinggevende topfunctionaris bij Stichting Heliomare Onderwijs. De doorbelasting aan Stichting Heliomare Onderwijs vindt plaats via de rekening-courant verhouding welke periodiek wordt afgerekend.

Er is sprake van intra-groep detachering over zowel 2023 als 2022 voor alle in de WNT verantwoording opgenomen leidinggevende en toezichthoudende topfunctionarissen.

Voor 2023 geldt dat sprake is van klasse indeling D, met 9 complexiteitspunten en een voltijds- en voljaars bezoldigingsmaximum ad € 173.000 (2022: € 163.000). De samenstelling van de complexiteitspunten is als volgt:

- Totaal baten: 6
- Aantal Leerlingen: 1
- Aantal Onderwijssoorten: 2

De binnen onze organisatie geïdentificeerde leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking hebben geen dienstbetrekking bij andere WNT-plichtige instelling(en) als leidinggevende topfunctionaris (die zijn aangegaan vanaf 1 januari 2021).

Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functieervulling.

Gegevens 2023		
bedragen x € 1	J. Welmers	G.C. van de Logt
Functiegegevens	Lid Raad van Bestuur	Lid Raad van Bestuur
Aanvang en einde functieervulling in 2023	1-1-2023 t/m 31-12-2023	1-1-2023 t/m 31-03-2023
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte) ⁷	0,5	0,5
Dienstbetrekking?	nee	nee
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	86.500	21.329
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0
<i>Subtotaal</i>	<i>86.500</i>	<i>21.329</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	86.500	21.329
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	86.500	21.329
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2022		
bedragen x € 1	J. Welmers	G.C. van de Logt
Functiegegevens	Lid Raad van Bestuur	Lid Raad van Bestuur
Aanvang en einde functieervulling in 2022	1-1-2022 t/m 31-12-2022	1-1-2022 t/m 31-12-2022
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,5	0,5
Dienstbetrekking?	nee	nee
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	84.000	84.000
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0
<i>Subtotaal</i>	<i>84.000</i>	<i>84.000</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	84.000	84.000
Bezoldiging	84.000	84.000

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Gegevens 2023		
bedragen x € 1	J. Leenaars	
Functiegegevens3	Lid Raad van Bestuur	
Kalenderjaar	2023	2022
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	1-11-2023 t/m 31-12-2023	N.v.t.
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	2,0	0
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	112	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 212	€ 206
Maxima op basis van de normbedragen per maand	€ 59.000,00	€ 0,00
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 23.744,00	
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)		
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 9.953,00	
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 9.953,00	
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	
Bezoldiging	€ 9.953,00	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	

22.2. Bezoldiging toezichthoudende topfunctionarissen
1c Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2023			
bedragen x € 1	W.E.L. van Kerkvoorden	A.J.M. de Wit	A.A.F. Talitisch
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1-1-2023 t/m 31-12-2023	1-1-2023 t/m 31-12-2023	1-1-2023 t/m 31-12-2023
Bezoldiging			
	10.024	8.811	7.074
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	25.950	17.300	17.300
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	10.024	8.811	7.074
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2022			
bedragen x € 1	W.E.L. van Kerkvoorden	A.J.M. de Wit	A.A.F. Talitisch
Functiegegevens	vanaf 1-1-2022 lid en vanaf 1-7-2022	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1-1-2022 t/m 31-12-2022	1-1-2022 t/m 31-12-2022	1-1-2022 t/m 31-12-2022
Bezoldiging			
Bezoldiging	8.410	8.410	6.728
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	21.033	16.800	16.800
Gegevens 2023			
bedragen x € 1	P.P.M. van Zijl	A.C. de Grunt	
Functiegegevens	Lid	Lid	
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1-1-2023 t/m 31-12-2023	1-1-2023 t/m 31-12-2023	
Bezoldiging			

Bezoldiging	7.074	8.811
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	17.300	17.300
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	7.074	8.811
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2022		
bedragen x € 1	P.P.M. van Zijl	A.C. de Grunt
Functiegegevens	Lid	
Aanvang en einde functieervulling in 2022	1-1-2022 t/m 31-12-2022	24-10-2022 t/m 31-12-2022
Bezoldiging		
Bezoldiging	6.728	1.565
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	16.800	3.175
22.3 Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.		

Toelichting op de overige lasten

De volgende honoraria van de extern accountants zijn in 2023 ten laste gebracht van de organisatie.

	2023	2022
	€	€
1. Controle van de jaarrekening	100.896	94.307
2. Overige controlewerkzaamheden	9.104	24.891
3. Fiscale advisering	0	0
4. Niet-controlediensten	0	0
	110.000	119.198

Resultaatbestemming

Het resultaat is als volgt verdeeld:

	2023	2022
	€	€
Toevoeging / (onttrekking):		
Algemene reserve	-1.574.541	670.429
	-1.574.541	670.429

Gebeurtenissen na balansdatum

Na balansdatum hebben zich geen noemenswaardige gebeurtenissen voorgedaan die invloed hebben op de jaarrekening 2023.

Aansluiting segmenten op totale resultatenrekening

	2023	Begroot 2023	2022
	€	€	€
Resultaat:			
Segment: Primair en voortgezet Speciaal Onderwijs	-1.658.810	-868.015	351.372
Segment: REA-College	84.269	14.249	319.057
Totaal afzonderlijke segmenten	-1.574.541	-853.765	670.429
Stichting Heliomare Onderwijs	-1.574.541	-853.765	670.429
Aansluiting	0	0	0

Staat van baten en lasten

Segment: Primair en voortgezet Speciaal Onderwijs

	2023	Begroot 2023	2022
	€	€	€
3 Baten			
3.1 Rijksbijdragen	32.523.912	32.697.100	30.254.584
3.2 Overige overheidsbijdragen en subsidies	1.096.397	920.000	1.069.982
3.3 Baten werk in opdracht van derden	219.074	55.670	92.256
3.4 Overige baten	3.131.715	3.072.011	2.565.500
Totaal baten	36.971.099	36.744.781	33.982.322
4 Lasten			
4.1 Personeelslasten	28.997.633	28.408.852	26.097.679
4.2 Afschrijvingen	1.556.553	1.677.500	1.329.114
4.3 Huisvestingslasten	2.430.667	2.427.107	1.368.802
4.4 Overige lasten	5.166.440	4.811.337	4.544.778
Totaal lasten	38.151.292	37.324.796	33.340.373
Saldo baten en lasten	-1.180.194	-580.015	641.950
5 Financiële baten en lasten	-478.616	-288.000	-290.578
Resultaat	-1.658.810	-868.015	351.372
Resultaat na belastingen	-1.658.810	-868.015	351.372
Totaal resultaat	-1.658.810	-868.015	351.372

Staat van baten en lasten

Segment: REA-College

	2023	Begroot 2023	2022
	€	€	€
3 Baten			
3.1 Rijksbijdragen	0	0	0
3.2 Overige overheidsbijdragen en subsidies	2.100.903	2.074.000	2.074.000
3.3 Baten werk in opdracht van derden	0	0	0
3.4 Overige baten	302.303	260.000	133.957
Totaal baten	2.403.206	2.334.000	2.207.957
4 Lasten			
4.1 Personeelslasten	1.520.017	1.599.834	1.073.479
4.2 Afschrijvingen	4.090	8.679	5.404
4.3 Huisvestingslasten	1.024	3.932	1.435
4.4 Overige lasten	793.805	707.306	808.581
Totaal lasten	2.318.937	2.319.751	1.888.899
Saldo baten en lasten	84.269	14.249	319.057
5 Financiële baten en lasten	0	0	0
Resultaat	84.269	14.249	319.057
Resultaat na belastingen	84.269	14.249	319.057
Totaal resultaat	84.269	14.249	319.057

Verplichte Toelichting

Naam	Juridische vorm 2023	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen 31-12-2023	Resultaat jaar 2022	Art 2: 403 BW	Deelname	Conso- lidatie
nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	Ja/Nee nvt	% nvt	J/N nvt

Er zijn geen verbonden partijen waarin Stichting Heliomare Onderwijs enig belang heeft. Voorts zijn de belangrijkste overige verbonden partijen Stichting Heliomare en de Raad van Bestuur. Stichting Heliomare Onderwijs en Stichting Heliomare hebben in hun relatie van moeder/dochter diverse verwevenheden op diverse gebieden. Beide stichtingen zijn ook met elkaar verbonden middels een rekening-courantverhouding, gezamenlijke financiering en borgstellingen. Deze komen tot uitdrukking in diverse toelichtingen in deze jaarrekening. Stichting Heliomare is groepshoofd dit leidt ertoe dat op het niveau van Heliomare Onderwijs geen consolidatie heeft plaatsgevonden.

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

De Raad van Bestuur van Stichting Heliomare Onderwijs heeft de jaarrekening 2023 vastgesteld in de vergadering van 13 mei 2024.

De Raad van Toezicht van Stichting Heliomare Onderwijs heeft de jaarrekening 2023 vastgesteld in de vergadering van 24 mei 2024.

w.g.

De heer dr. J. Welmers
Voorzitter Raad van Bestuur

w.g.

Mevrouw ing. J.L. Leenaars MBA
Lid Raad van Bestuur

w.g.

Mevrouw mr. W.E.L. van Kerkvoorden
Voorzitter Raad van Toezicht

w.g.

De heer drs. A.C. de Grunt
Lid Raad van Toezicht

w.g.

De heer prof. dr. P.P.M. Zuijlen
Lid Raad van Toezicht

w.g.

De heer drs. A.J.M. de Wit
Lid Raad van Toezicht/vice voorzitter

w.g.

Mevrouw mr. A.A.F. Talitsch
Lid Raad van Toezicht

Overige gegevens

OVERIGE GEGEVENS

Statutaire regeling resultaatbestemming

In de statuten is bepaald, conform artikel 14, dat het behaalde resultaat uitsluitend kan worden aangewend ten behoeve van gelijksoortige activiteiten, voor zover deze zijn aan te merken als activiteiten in het kader van het algemeen maatschappelijk belang.

Nevenvestigingen

Stichting Heliomare Onderwijs heeft geen nevenvestigingen.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van toezicht en de raad van bestuur van Stichting Heliomare Onderwijs

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel met beperking

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting Heliomare Onderwijs te Wijk aan Zee gecontroleerd. De verantwoording inzake de Wet normering topinkomens (hierna: WNT-verantwoording) is opgenomen in de jaarrekening.

Naar ons oordeel, uitgezonderd de (mogelijke) gevolgen van de aangelegenheden beschreven in de sectie De basis voor ons oordeel met beperking:

- ▶ geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Heliomare Onderwijs per 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- ▶ is de in de jaarrekening van Stichting Heliomare Onderwijs opgenomen WNT-verantwoording in alle van materieel belang zijnde aspecten opgesteld in overeenstemming met de bepalingen bij en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT);
- ▶ zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2023, in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

De jaarrekening bestaat uit:

- ▶ de balans per 31 december 2023;
- ▶ de staat van baten en lasten over 2023;
- ▶ de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel met beperking

De beperking in ons oordeel met betrekking tot de rechtmatigheid heeft betrekking op het volgende. In de jaarrekening zijn voor een bedrag van € 1.213.385 (inclusief btw) lasten verantwoord die samenhangen met de inkoop van diensten en leveringen. Deze lasten zijn niet rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de geldende Europese aanbestedingsregels. De opdrachtwaarde van deze diensten en leveringen komt boven de Europese drempelbedragen uit, echter heeft voor de betreffende inkopen geen Europese aanbesteding plaatsgevonden.

De beperking in ons oordeel met betrekking tot de jaarrekening en de WNT-verantwoording heeft betrekking op WNT-aangelegenheden bij intra-groep detachering.

Stichting Heliomare Onderwijs heeft in de jaarrekening in paragraaf 'Wet normering topinkomens (WNT)' op bladzijde 21 toegelicht op welke topfunctionarissen de omstandigheden, zoals hierna nader toegelicht, toezien-

Wij zijn niet in staat geweest:

- ▶ vast te stellen of de verantwoorde deeltijdfactor van de betreffende topfunctionarissen en de omvang dienstverband in uren overeenkomen met de praktijk, onder meer omdat de bepalingen bij en krachtens de WNT niet voorzien in de wijze van toerekening van groepsbrede activiteiten aan individuele WNT-instellingen, alsmede als gevolg van het ontbreken van een vorm van tijdsregistratie;
- ▶ vast te stellen of in overige doorbelaste kosten nog bezoldigingscomponenten zijn opgenomen die aan het vervullen van de topfunctie kunnen worden toegerekend, omdat de bepalingen bij en krachtens de WNT niet voorzien in een limitatieve opsomming van de componenten die tot de WNT-bezoldiging gerekend moeten worden bij intra-groep detachering.

Als gevolg hiervan zijn wij niet in staat geweest voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen om vast te stellen dat de WNT-gegevens over zowel 2023 als 2022 van de topfunctionarissen bij Stichting Heliomare Onderwijs, inclusief eventuele onverschuldigde betalingen als gevolg van WNT-bezoldigingselementen die mogelijk in de overige doorbelaste kosten zijn begrepen, in overeenstemming zijn met de bepalingen bij en krachtens de WNT.

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 vallen.

Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Heliomare Onderwijs zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel met beperking.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Uitgezonderd de (mogelijke) gevolgen van de aangelegenheden beschreven in de sectie De basis voor ons oordeel met beperking, zijn wij op grond van onderstaande werkzaamheden van mening dat de andere informatie:

- ▶ met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- ▶ alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Regeling jaarverslaggeving onderwijs. De raad van bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol 2023.

In dit kader is de raad van bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de raad van bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de raad van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De raad van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ het identificeren en inschatten van de risico's:
 - ▶ dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
 - ▶ van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn;
- ▶ het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- ▶ het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- ▶ het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de raad van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- ▶ het vaststellen dat de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- ▶ het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;

- ▶ het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 28 mei 2024

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. B.J.P. Langedijk RA